

From: "5.1.2.e 5.1.2.e (5.1.2.e) - NEa" <5.1.2.e@5.1.2.e>
Date: Friday, June 26, 2026, 10:16 AM
To: "postbus@eerstekamer.nl" <postbus@eerstekamer.nl>
Subject: Nederlandse Emissieautoriteit jaarverslag 2025

Attachments:

Aanbiedingsbrief NEa-jaarverslag 2025.docx
NEa Jaarverslag 2025.pdf

Geachte heer/mevrouw,

Het bestuur van de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) biedt het jaarverslag 2025 van de Nederlandse Emissieautoriteit, inclusief de Stand van de Uitvoering, aan de Eerste Kamer aan.

De aanbiedingsbrief van onze directeur-bestuurder en het jaarverslag vindt u in de bijlagen.
Gelieve deze specifiek door te sturen naar de leden van de Commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei (EZ/KGG).
Bij voorbaat hartelijk dank.

Neem gerust contact op als u nog vragen heeft.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

Bestuurssecretaris en
Juridisch adviseur transparantie

Nederlandse Emissieautoriteit
Dutch Emissions Authority

Koningskade 4 | 2596 AA Den Haag

+31 (0)6 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 53

5.1.2.e @ 5.1.2.e

Maandag t/m donderdag aanwezig

Volg ons op [LinkedIn](#)

Brief

Onderwerp
Aanbiedingsbrief
Nederlandse Emissieautoriteit
Jaarverslag 2025
Datum
26 juni 2026

Bijlage(n)
Nederlandse Emissieautoriteit
Jaarverslag 2025

Geachte leden van de Staten-Generaal,

Hierbij bied ik u het Jaarverslag 2025 van de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) aan, samen met de Stand van de Uitvoering. De NEa is de onafhankelijke nationale autoriteit voor uitvoering van en toezicht op marktinstrumenten die bijdragen aan een klimaatneutrale samenleving. Het jaarverslag geeft inzicht in de wijze waarop de NEa in 2025 invulling heeft gegeven aan haar taken op het gebied van emissiehandel en hernieuwbare energie voor vervoer.

Klimaatneutraliteit en groene groei zijn alleen haalbaar als beleid niet alleen ambitieus, maar ook uitvoerbaar, stabiel en rechtvaardig is. De NEa heeft haar rol als toezichthouder, uitvoerder en strategisch adviseur dan ook actief ingevuld. Met een nieuw bedrijfsplan (Horizon 2025-2028) hebben we structuur en stabiliteit versterkt, terwijl we een wendbare uitvoeringsorganisatie zijn gebleven.

Dit jaarverslag laat zien hoe onze drie domeinen (Emissiehandel, Hernieuwbare Energie en Serviceverlening & Organisatie) samen hebben bijgedragen aan de klimaattransitie. Van de drempelverlaging voor de Europese koolstofheffing (CBAM) en het inzetten van satellietdata bij zeevaart van het Europese emissiehandelssysteem (ETS), tot de implementatie van de nieuwe Europese richtlijn voor hernieuwbare energie (REDIII). Daarbij vierden we ons 20-jarig bestaan: een moment van reflectie op een organisatie die is uitgegroeid tot een toonaangevende autoriteit met 170 medewerkers.

Hartelijke groet,

Mark Bressers
Directeur-bestuurder Nederlandse Emissieautoriteit

Jaarverslag 2025

Toegewijd | Toegankelijk | Toonaangevend

2025: Het jaar waarin samenwerking en wendbaarheid het verschil maakten

Terugkijkend op 2025, zie ik een jaar waarin de NEa niet alleen verder is gegroeid, maar ook volwassener is geworden. Een nieuw bedrijfsplan met daarin meer aandacht voor structuur en stabiliteit, maar bovenal ook een jaar van flexibiliteit, samenwerking en maatschappelijke impact. De klimaatopgave is urgenter dan ooit, en onze rol als toezichthouder, uitvoerder en strategisch adviseur is daarbij essentieel. Dit jaarverslag, samen met de Stand van de Uitvoering, laat zien hoe we die rol hebben ingevuld met oog voor het publieke belang, de praktische uitvoerbaarheid en de toekomstbestendigheid van ons werk.

Drie domeinen, een missie

2025 was het jaar waarin al onze domeinen samen optrokken om de klimaattransitie vorm te geven. Of het nu ging om Emissiehandel, Hernieuwbare Energie of Serviceverlening & Organisatie, elk domein heeft op zijn eigen manier bijgedragen aan onze gezamenlijke missie: een klimaatneutrale samenleving en een groen en concurrerend bedrijfsleven. Domein Emissiehandel kreeg definitief vorm met meer ruimte voor innovatie en pragmatisme. De noodzakelijke drempelverlaging voor de CBAM was hier een mooi voorbeeld van en bij ETS Zeevaart bouwden we eigen IT-tools en zetten we satellietdata in om de regelgeving werkbaar te krijgen.

Ook het domein Hernieuwbare Energie bewees wendbaarheid bij de implementatie van RED3. Ondanks veel korte termijn wijzigingen in wet- en regelgeving bleven we resultaatgericht. We versterkten ketentoezicht, en lieten eveneens zien dat we niet alleen regels handhaven, maar ze ook werkbaar maken.

Domein Serviceverlening & Organisatie is de onzichtbare motor achter onze successen. Zij zorgden bijvoorbeeld voor betere huisvesting, een vlotte systeemovergang van IenW naar EZK/KGG en een versterkte digitale infrastructuur. En ook onze helpdesk, die elke dag tientallen vragen beantwoordt en dus een belangrijk onderdeel is in onze handhavingsondersteuning, heeft bewezen wendbaar te zijn.

Samenwerking als sleutel tot succes

Een van de beste ontwikkelingen van 2025 is de versterkte samenwerking, zowel intern als extern. Binnen de NEa werken domeinen steeds nauwer samen, bijvoorbeeld in het ETS2-RED3-programma. Dat is nodig omdat regelingen steeds meer in elkaar grijpen. Extern hebben we onze positie als strategisch adviseur versterkt, zowel nationaal als in Europa. Of het nu gaat om het aanpassen van CBAM, het ontwikkelen van controletools voor ETS Zeevaart die nu Europees worden overgenomen of het meedenken over flankerend beleid, we hebben laten zien dat we niet alleen toezicht houden en handhaven, maar ook meebouwen aan betere regelgeving. Dat geldt ook voor onze relatie met bedrijven. We willen geen afstandelijke toezichthouder zijn, maar een partner in de transitie. Dat betekent: duidelijke regels, maar ook ruimte voor dialoog en praktische oplossingen. Bijvoorbeeld door voorlichting en handhavingsondersteuning, zoals trainingen voor bedrijven die moeite hebben met rapportageverplichtingen. Of door frauderisico's aan te pakken met ketensamenwerking, zoals in de biobrandstofsector, waar we samen met marktpartijen, politie en douane werken aan een robuuster systeem.

Het publieke belang als kompas

In 2025 hebben we ons nieuwe bedrijfsplan - Horizon 2025-2028 - geïmplementeerd en verder vormgegeven. Met een nieuwe visie en nieuwe kernwaarden: toegankelijk, toonaangevend en toegewijd, zijn we aan de slag gegaan. Dat betekent dat we niet alleen kijken naar wat de wet voorschrijft, maar ook naar wat werkelijk bijdraagt aan een klimaatneutrale samenleving en een groen en concurrerend bedrijfsleven. Soms betekent dat dat we flexibel moeten zijn, zoals bij de interpretatie van rapportageverplichtingen voor complexe bedrijfsstructuren. Maar altijd met één voorwaarde: het publieke belang moet gediend zijn.

Uitdagingen en lessen voor de toekomst

2025 was niet zonder uitdagingen. En 2026 zal dat ook niet zijn. Geopolitieke ontwikkelingen dwingen na te denken over de vraag hoe Europa weerbaarder kan worden. En hoe we de noodzakelijke economische groei kunnen realiseren. We zien dat ambitieus klimaatbeleid daardoor onder druk staat. Recentelijk is het ETS systeem op onderdelen aangepast en bij de komende review in 2026 zal de discussie over de relatie tussen klimaatbeleid en economische groei ongetwijfeld weer gevoerd worden. Maar verdere verduurzaming en energietransitie zijn juist noodzakelijk voor het realiseren van deze opgaven. Het is niet aan de NEa om te bepalen hoe hoog de ambitie van klimaatbeleid is. Echter wijst het bestuur van de NEa er wel op hoe belangrijk het is dat bedrijven kunnen bouwen op consistent en uitvoerbaar klimaatbeleid met duidelijke en stabiele lange termijn doelen. Want alleen als bedrijven weten waar ze aan toe zijn, kunnen ze duurzame investeringen doen. In het interview met het bestuur gaan we hier uitgebreid op in.

20-jarig jubileum: een moment van reflectie

In 2025 vierden we ook ons 20-jarig bestaan. Een mijlpaal die laat zien hoever we zijn gekomen: van een kleine organisatie met een beperkte opgave naar een toonaangevende autoriteit met 170 medewerkers en een brede verantwoordelijkheid in het klimaatbeleid. Maar wat vooral blijft, is ons DNA: een organisatie die toegankelijk is, toegewijd aan haar missie en toonaangevend in haar vakgebied.

Mark Bressers, Directeur-bestuurder
Nederlandse Emissieautoriteit (NEa)
Mei 2026

Inhoudsopgave

Voorwoord	2	Feiten en cijfers Domein Hernieuwbare Energie	35
De stand van de uitvoering	5	20 jaar NEa: Van stempelwerk tot systeemverandering	37
		<i>Een interview met de oude garde</i>	
Het jaar 2025 in vogelvlucht	7	Interview Bas Kiviet, Domein Serviceverlening & Organisatie:	41
		<i>Bouwen aan de toekomst</i>	
Interview bestuur: De NEa in 2025	12	Feiten en cijfers domein serviceverlening & organisatie	45
<i>Groei, klimaatbeleid onder druk</i>			
<i>en de noodzaak van consistente klimaatambities</i>			
Interview Maaïke Breukels, Domein Emissiehandel:	18	Interview Dimitri Lindijer, Inframarginale Electriciteitsheffing	47
<i>Van projecten naar structuur, van regels naar resultaat</i>		<i>De taak Inframarginale Electriciteitsheffing (IME) afgerond:</i>	
		<i>Samenwerking, coulance en digitale innovatie</i>	
Feiten en cijfers Domein Emissiehandel en CO₂ Heffing	22	NEa in het nieuws	51
Interview Leonard Krijgsman, EU ETS Zeevaart	27	Financiële jaarverantwoording	54
<i>Het collectieve succes achter de eerste ETS Zeevaart</i>			
<i>jaarafsluiting</i>			
Interview Vivian Koura, Domein Hernieuwbare Energie	31		
<i>Een jaar van voorbereiding, aanpassing en onverwachte overwinningen</i>			

De stand van de uitvoering

De stand van de uitvoering is een periodieke rapportage van Nederlandse uitvoeringsorganisaties waarin zij hun werkzaamheden, knelpunten en verbeterinitiatieven inzichtelijk maken. Dit jaar heeft de Nederlandse Emissieautoriteit haar stand van de uitvoering breder neergezet en is het een onderdeel van ons jaarverslag.

Download

Onze complete stand van de uitvoering, is in PDF vorm op onze website te downloaden.

De belangrijkste conclusies uit de stand van de uitvoering 2025/2026

Deze stand laat zien dat klimaatinstrumenten werken, maar hun effectiviteit staat onder groeiende druk door:

- Snelle, complexe regelgeving die niet altijd goed uitvoerbaar is.
- Gebrek aan voorspelbaar beleid, waardoor bedrijven minder investeren in verduurzaming.
- Onvoldoende beschikbaarheid van alternatieven, wat kan leiden tot grijze krimp in plaats van groene groei.
- Uitdagingen in het toezicht op lange internationale ketens, waardoor het risico op fraude relatief groot is en de kans op ontdekking relatief klein.

Wat is nodig?

Uitvoerbaarheid verbeteren door:

- Voorkomen onnodige complexiteit
- Inzet op goede IT-tools voor naleving
- Meer aandacht voor uitvoerbaarheid in het wetgevingsproces
- Tijdig duidelijkheid en rechtszekerheid bieden aan bedrijven
- Meer aandacht voor EU-brede afstemming van de toezichts- en handhavingspraktijk.

De marktinstrumenten waar we toezicht op houden zijn effectief, als voldaan is aan enkele voorwaarden. Naast uitvoerbaarheid zijn dat:

- Stabiël en voorspelbaar beleid
- Meer doen aan de beschikbaarheid van alternatieven: CO₂-beprijzing alleen is niet genoeg. Investerings in waterstof, biomassa en netinfrastructuur zijn cruciaal.
- Sterkere informatiepositie: meer eigen onderzoek (ook buiten Nederland) en samenwerking met stakeholders om publiek belang beter te borgen.

De NEa neemt hierin een actieve rol:

- Door kritischer te kijken naar de effectiviteit van regels.
- Door samen te werken met bedrijven, kennisinstituten en Europese partners.
- Door concreet onderzoek te doen naar kwetsbaarheden in duurzaamheidsketens.

Klimaatneutraliteit en groene groei zijn alleen haalbaar als beleid niet alleen ambitieus, maar ook uitvoerbaar, stabiel en rechtvaardig is. We zetten ons in om daar, binnen onze bevoegdheden, een kritische en constructieve bijdrage aan te leveren.

Het jaar 2025 in vogelvlucht

JANUARI

Jaarafsluiting bijeenkomst EU ETS Stationair

Op 20 januari 2025 vond een hybride informatiebijeenkomst plaats over de Jaarafsluiting EU ETS Stationair. Een goedbezochte bijeenkomst in de Jaarbeurs Utrecht. De jaarafsluiting is een jaarlijks terugkerend proces waarin installaties aan hun verplichtingen onder het Europese Emissiehandelssysteem voor stationaire installaties (EU ETS1) moeten voldoen. De jaarafsluiting vormt een belangrijk onderdeel van de nalevingscyclus van het EU ETS1.

FEBRUARI

De Europese Commissie zet in op een fors hogere drempel voor CBAM

De NEa bepleitte eerder al voor een aanpassing van de drempel voor CBAM (zie ook verder in dit jaarverslag). Deze maand liet Eurocommissaris voor Klimaat en Groene Groei, Wopke Hoekstra, weten dat de Europese Commissie een voorstel zou doen om de drempel voor de CBAM fors te verhogen. De drempel moest omhoog zodat ongeveer 80% van de bedrijven die op dat moment nog onder de CBAM vielen werden uitgezonderd. Namelijk minder dan 20% van de bedrijven is verantwoordelijk voor meer dan 95% van de ingebedde emissies in CBAM-goederen. Met een hogere drempel zou dus het grootste deel van de emissies onder CBAM vallen. Deze regeling werd later - mede door inzet van de NEa - een feit.

MAART

NEa verleent eerste emissievergunning voor CO₂-opslag

Op 17 maart 2025 verleende de NEa voor het eerst in Nederland én de Europese Unie een emissievergunning voor ondergrondse CO₂-opslag: het Porthos-project. Vanaf 2026 zal Porthos jaarlijks ongeveer 2,5 miljoen ton CO₂ opslaan in lege aardgasvelden onder de Noordzee om industriële uitstoot te verminderen. Deze vergunning is nodig om zorgvuldig te

monitoren en te rapporteren binnen het EU-emissiehandelssysteem (EU ETS), omdat de bedrijven die CO₂ afvangen hiervoor geen emissierechten hoeven in te leveren. Het project is een samenwerking tussen het Havenbedrijf Rotterdam, Gasunie en Energie Beheer Nederland (EBN). De NEa verwacht dat dit het begin is van meer CCS-projecten (Carbon Capture and Storage) in Nederland en daarbuiten.

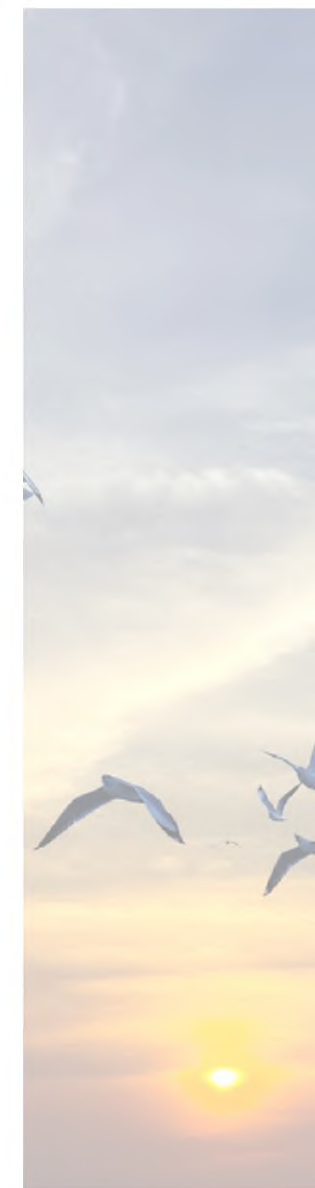
APRIL

Scheepvaartmaatschappijen betalen voor het eerst voor hun CO₂-uitstoot

Nederlandse en internationaal opererende scheepvaartmaatschappijen die onder Nederlands toezicht vallen, moesten hun CO₂-uitstoot over 2024 rapporteren en leverden eind september 2025 voor het eerst emissierechten in binnen het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS). Deze verplichting betekende dat de maritieme sector voor het eerst betaalde voor de CO₂ die hij uitstoot, wat moet stimuleren tot investeringen in schonere technologieën en alternatieve brandstoffen. Van de 378 aan Nederland toegewezen maatschappijen, heeft ongeveer 60% tijdig een geverifieerd emissieverslag ingediend. Dit percentage liep op tot 74%, inclusief late inzendingen. De Europese Commissie hanteert een groeipad: voor 2024 hoeven bedrijven slechts voor 40% van hun uitstoot rechten in te leveren, in 2025 70%, oplopend tot 100% in 2026, en vanaf dan moeten ook methaan (CH₄) en lachgas (N₂O) worden gedekt.

NEa presenteert nieuw bedrijfsplan Horizon 2025-2028

De NEa heeft op 2 april 2025 haar nieuwe strategische bedrijfsplan Horizon 2025-2028 gepresenteerd, waarin de koers voor de komende jaren wordt uitgezet. Het plan reageert op veranderende wet- en regelgeving, zoals de uitbreiding van het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS) naar nieuwe sectoren, het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) en nieuwe regels rond Hernieuwbare Energie. De NEa benadrukt dat de organisatie zich moet blijven ontwikkelen om effectief toezicht te houden en haar taken efficiënt uit te voeren. In het plan zijn zowel de missie als de toezichtvisie aangescherpt en het bevat concrete maatregelen voor organisatieontwikkeling. Ons bedrijfsplan Horizon 2025-2028 is te downloaden op onze website.

MEI

Eerste rapportageplicht EU ETS-2 afgerond: 93% van de bedrijven dient emissiegegevens in

Bedrijven die onder het nieuwe Europese emissiehandelssysteem EU ETS-2 vallen, hebben eind april 2025 voor het eerst hun CO₂-uitstoot over 2024 gerapporteerd in een historisch emissieverslag (HEV). Een belangrijke eerste stap binnen dit systeem. Ruim 93% van de brandstofleveranciers diende het verslag op tijd in via het Emissiehandelsportaal-2; degenen die dat nog niet deden, werden door de NEa benaderd om het alsnog aan te leveren. De gerapporteerde emissies worden gebruikt om het totale emissieplafond (cap) te bepalen, dat later de basis vormt voor de hoeveelheid EU ETS-2 emissierechten die beschikbaar komen. In 2025 hoeft nog geen verificatie plaats te vinden, maar vanaf 2026 wordt verificatie verplicht en vanaf 2028 moeten bedrijven jaarlijks emissierechten inleveren op basis van hun daadwerkelijke uitstoot. EU ETS-2 richt zich op emissies van brandstoffen voor wegvervoer, gebouwen en overige sectoren, en is bedoeld om deze uitstoot te beprijsen in het kader van Europese klimaatdoelen.

NEa start met behandelen aanvragen voor CBAM-toelating

De NEa is op 1 mei 2025 gestart met het behandelen van aanvragen voor toelating als CBAM-aangever, waarmee bedrijven zich kunnen registreren om vanaf 1 januari 2026 CBAM-goederen te importeren naar de Europese Unie. De website cbamtoelating.nl is nu live en biedt alle informatie over de aanvraagprocedure en de vereisten. Importeurs of indirecte douanevertegenwoordigers zonder geldige CBAM-toelating riskeren dat hun goederen bij de douane niet worden vrijgegeven. De toelating is belangrijk omdat het onderdeel is van de uitvoering van het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM), dat vanaf 2026 bindende verplichtingen voor importeurs introduceert. Bedrijven wordt aangeraden tijdig een aanvraag in te dienen, omdat de beoordeling tot circa 120 dagen kan duren en een vertraagde toelating problemen kan geven bij invoer.

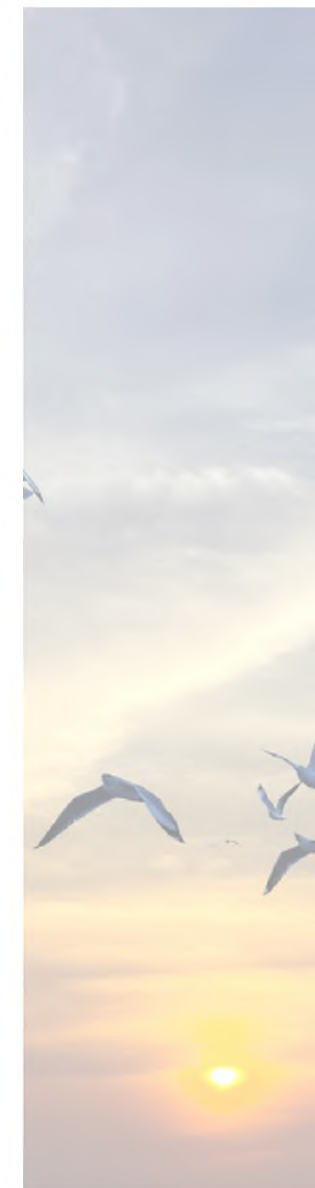
JUNI

Europese Commissie schrapt 275 miljoen ETS-rechten

De Europese Commissie heeft besloten om in 2025 ruim 275 miljoen emissierechten uit het Europese Emissiehandelssysteem (EU ETS) niet te veilen en in plaats daarvan toe te voegen aan de Marktstabiliteitsreserve (MSR), omdat er momenteel te veel rechten in omloop zijn. Doordat het maximum voor de MSR bereikt is, zullen deze rechten uiteindelijk nooit worden gebruikt, wat betekent dat ze feitelijk uit de markt worden gehaald. Hierdoor vermindert de totale hoeveelheid beschikbare emissierechten, wat bedrijven dwingt hun CO₂-uitstoot verder te verlagen om aan de regels te voldoen. Deze maatregel past binnen het streven om de uitstoot jaarlijks te blijven beperken en draagt bij aan de prijsprikkel voor emissiereductie. Analisten verwachten dat dit kan leiden tot een strakkere markt en hogere prijzen voor emissierechten in de komende jaren.

Japanse GX Acceleration Agency bezoekt NEa

Op 11 juni 2025 ontving de NEa een delegatie van de Japanse GX Acceleration Agency als onderdeel van een internationale studiereis over emissiehandel en bedoeld om kennis op te doen voor de introductie van een eigen emissiehandelssysteem in Japan. Japan wil op basis van het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS) in 2026 een wettelijk ETS starten, gevolgd door aanvullende carbon pricing-maatregelen in latere jaren. Tijdens het bezoek bespraken de partijen praktische uitvoeringsaspecten zoals emissies monitoren, balans tussen bedrijven ondersteunen en toezicht & handhaving, en methoden voor toewijzing van gratis emissierechten. De NEa benadrukte het belang van internationale samenwerking bij klimaatbeleid en deelt haar ervaring met marktinstrumenten zoals het EU ETS. De Japanse delegatie bezocht ook andere Europese tegenhangers. De NEa blijft in contact met de GX Acceleration Agency ter voorbereiding op het Japanse systeem.

NEa start uitvoering importregels Methaanverordening

De NEa begon in juni met de uitvoering van de importregels uit de Europese Methaanverordening. Die gelden voor fossiele brandstoffen zoals ruwe olie, aardgas en steenkool die de EU binnenkomen. Importeurs moeten voortaan rapporteren over de methaanemissies die vrijkomen tijdens de productie van deze geïmporteerde brandstoffen. De NEa houdt toezicht op de naleving van deze rapportageverplichtingen. De verordening is bedoeld om meer transparantie te creëren en de methaanuitstoot te verminderen, omdat methaan een krachtig broeikasgas is en een belangrijke bijdrage levert aan klimaatopwarming. De NEa ondersteunt bedrijven bij de implementatie van de nieuwe regels en houdt rekening met de beperkte tijd die importeurs hebben gehad om zich voor te bereiden. Mocht een importeur niet (tijdig) de vereiste informatie kunnen leveren, dan moet hij daar een onderbouwde verklaring voor geven.

Jubileumfeest

Op 19 juni vierde de NEa haar 20-jarig bestaan met een feest in het HofHouse. Het evenement bracht een diverse groep mensen samen, waaronder bedrijven, stakeholders en zowel oud, huidig als nieuw personeel. De avond stond in het teken van terugblikken op twee decennia aan inzet voor een beter klimaat en het versterken van samenwerkingen. In een ontspannen en feestelijke sfeer werden herinneringen gedeeld en nieuwe connecties gelegd. Gezelligheid speelde een centrale rol, met optredens van onder andere de eigen NEa-band, die zorgde voor een energieke en persoonlijke noot. Het samenzijn onderstreepte de betrokkenheid en trots binnen de organisatie en NEa's netwerk. Het jubileumfeest vormde daarmee een mooie mijlpaal én een inspirerende blik op de toekomst.

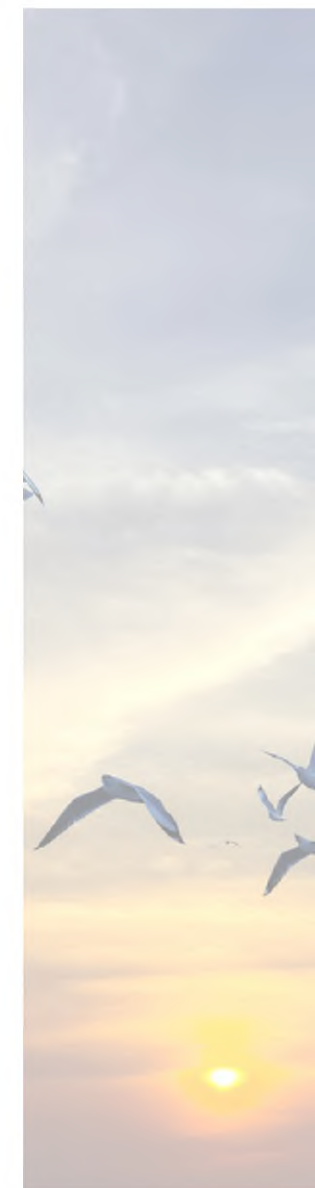
JULI

NEa wijst 32,9 miljoen gratis emissierechten toe aan Nederlandse industrie en luchtvaart

De NEa heeft in juni 2025 in totaal 32,3 miljoen gratis emissierechten toegewezen aan Nederlandse industrie-installaties en 548 duizend gratis rechten aan luchtvaartmaatschappijen binnen het Europese Emissiehandelssysteem (EU ETS), met een totale waarde van ongeveer €2,3 miljard. Deze hoeveelheid is iets lager dan vorig jaar, terwijl de uitstoot van de stationaire installaties juist is gestegen, waardoor bedrijven meer rechten moeten bijkopen om hun emissies te dekken. De gratis rechten zijn bedoeld om te voorkomen dat productie verplaatst wordt naar landen met minder strenge klimaatregels (zogeheten carbon leakage). Voor de luchtvaartsector was dit het laatste jaar dat er gratis rechten werden toegekend onder het EU ETS. Vanaf 2025 kunnen luchtvaartmaatschappijen via het FEETS-programma extra rechten krijgen als ondersteuning voor het gebruik van duurzame vliegtuigbrandstof.

HE Rapportage 2024: Meer hernieuwbare energie naar vervoer

De NEa publiceerde op 11 juli 2025 de jaarlijkse rapportage over hernieuwbare energie in vervoer, waaruit blijkt dat in 2024 de inzet van hernieuwbare energie in vervoersbrandstoffen met meer dan 40% is gestegen vergeleken met het jaar ervoor. Dit resulteerde in een totaal van 107 miljoen gigajoule hernieuwbare energie, wat neerkomt op het vervangen van ongeveer 2,8 miljard liter ruwe olie-equivalent. Dankzij veranderingen in nationale regelgeving, zoals een hogere jaarverplichting en een aangepaste rekenfactor voor zeevaart, daalde de CO₂-uitstoot in de brandstofketen aanzienlijk. Alle brandstofleveranciers voldeden aan hun wettelijke verplichtingen voor zowel hernieuwbare energie als emissiereductie.

AUGUSTUS

Publicatie emissiecijfers 2024 EU ETS-2

De NEa heeft op 13 augustus 2025 de emissiecijfers over 2024 gepubliceerd voor bedrijven die onder het nieuwe Europese emissiehandelssysteem EU ETS-2 vallen, dat de uitstoot van wegvervoer, gebouwen en andere sectoren omvat. Deze cijfers, die door brandstofleveranciers zijn ingediend via een historisch emissieverslag, geven een eerste beeld van de CO₂-uitstoot uit geleverde brandstoffen; ze zijn echter nog niet geverifieerd door een onafhankelijke controleur. Het historisch verslag is een belangrijke stap in de voorbereidende fase van EU ETS-2, dat vanaf 2027 volledig operationeel zal zijn. De gerapporteerde emissies vormen de basis voor het bepalen van het totale emissieplafond (cap) voor 2028, wat vervolgens de hoeveelheid ETS-2-emissierechten bepaalt die beschikbaar komt. Vanaf het rapportagejaar 2028 moeten bedrijven jaarlijks emissierechten inleveren op basis van hun daadwerkelijke uitstoot.

SEPTEMBER

NEa Stranddag

Het jaarlijkse personeelsevenement van de NEa kreeg in 2025 een iets andere invulling dan gebruikelijk. In plaats van de traditionele tweedaagse werd gekozen voor een compacte, maar inspirerende eendaagse bijeenkomst. Deze vond plaats bij Strandclub Naturel, een sfeervolle locatie aan zee. De dag stond in het teken van verbinding tussen collega's, met een gevarieerd programma van workshops die door eigen medewerkers werden gegeven. Daarnaast waren er inspirerende sprekers die nieuwe inzichten en perspectieven boden. De informele setting zorgde ervoor dat collega's elkaar op een andere manier leerden kennen. Tussen de activiteiten door was er ruimte om te ontspannen en te genieten van het strand. De dag werd afgesloten met heerlijk eten en een gezellige sfeer.

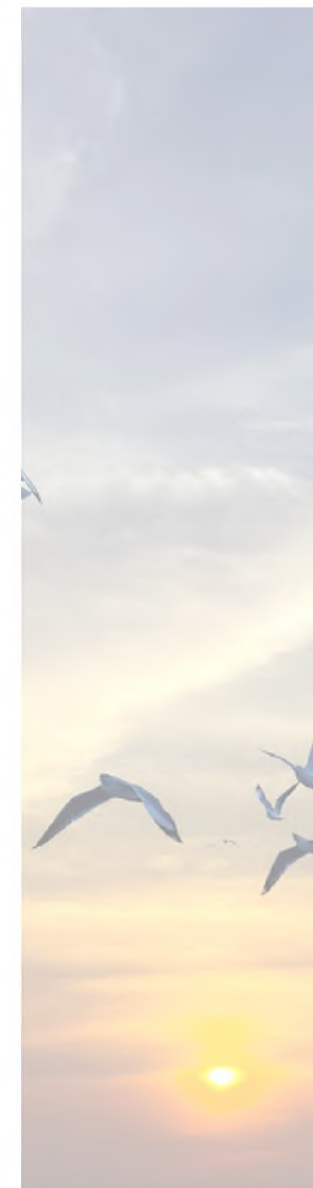
OKTOBER

Wijziging CBAM-verordening is een feit

Op 17 oktober 2025 publiceerde de Europese Commissie een wijziging van de CBAM-verordening, waarmee een reeks vereenvoudigingen en nieuwe regels formeel is vastgesteld en daarmee de wijziging een feit is geworden. De wijziging bevat onder andere een tijdelijke uitzondering zodat bedrijven die vóór 31 maart 2026 een aanvraag voor CBAM-toelating hebben ingediend toch CBAM-goederen mogen blijven importeren terwijl zij op een besluit wachten. Kleine importeurs met minder dan 50 ton CBAM-goederen per jaar worden volledig vrijgesteld van verplichtingen, wat naar schatting ongeveer 90% van de bedrijven raakt. Emissie monitoring en rapportage worden eenvoudiger gemaakt, onder meer door bredere toepassing van standaardwaarden en minder strenge verificatievereisten. Verder is het mogelijk om een adviseur aan te stellen die namens de importeur de CBAM-aangifte doet, en de kwartaalverplichting voor certificaten is verlaagd van 80 % naar 50 % van de emissies (met latere inwerkingtreding). Bedrijven moeten er echter rekening mee houden dat het gebruik van de tijdelijke uitzondering risico's met zich meebrengt als hun toelatingsaanvraag later wordt afgewezen, omdat dit tot hoge boetes kan leiden.

Vernieuwde NEa-website is live!

De NEa heeft op 6 oktober 2025 haar vernieuwde website gelanceerd om informatie over klimaat- en energieregelgeving duidelijker en toegankelijker te presenteren. De nieuwe site heeft een logische structuur, uniforme presentatie van regelingen en biedt informatie via meerdere ingangen aan, wat het gemakkelijker maakt om relevante gegevens te vinden. Ook zijn de teksten helderder en beter leesbaar gemaakt zodat organisaties die onder emissieregelgeving vallen sneller de juiste informatie kunnen gebruiken. Deze verbetering past bij de rol van de NEa als toezichthouder en informatieverstrekker voor bedrijven en andere belanghebbenden.

NOVEMBER

Europese besluitvorming: uitstel inleverplicht emissierechten EU ETS-2

De Europese lidstaten hebben besloten om de start van de inleverplicht van emissierechten voor het Europese emissiehandelssysteem EU ETS-2 met één jaar uit te stellen, waardoor bedrijven nu pas 31 mei 2029 voor het eerst rechten hoeven in te leveren over emissies van 2028. Ondanks dit uitstel blijven de verplichte monitorings- en rapportageverplichtingen voor bedrijven ongewijzigd; zij moeten dus in 2026 nog steeds een geverifieerd emissieverslag indienen bij de NEa. Het besluit volgt uit onderhandelingen over de bredere EU-klimaatdoelstellingen voor 2040, waarin ook EU ETS-2 en andere maatregelen een rol spelen. Het voorstel is voorlopig; het Europese Parlement moet nog instemmen voordat het definitief geldt. De NEa raadt bedrijven aan zich toch goed voor te bereiden op de inleverplicht, omdat de regels voor rapportage en voorbereiding blijven doorgaan.

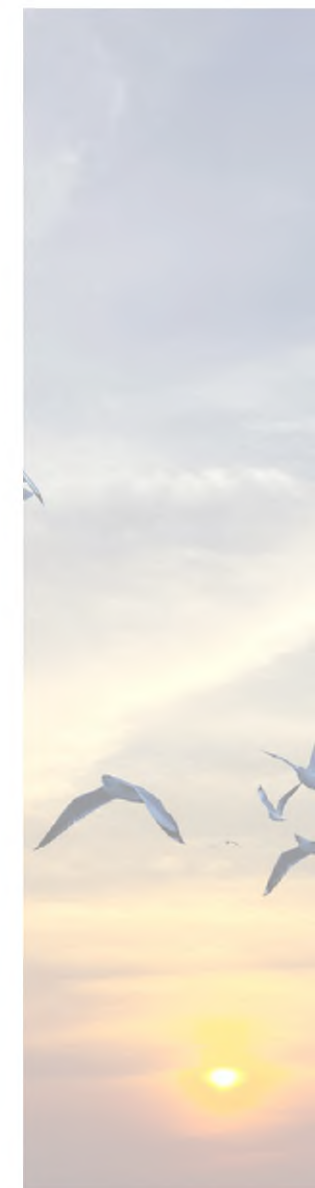
NEa controleert opslaglocaties grondstoffen voor biobrandstoffen

De NEa voert vanaf 28 november 2025 controles uit bij opslaglocaties van grondstoffen voor de productie van biobrandstoffen die diesel- en kerosine vervangende brandstoffen maken. Hierbij nemen NEa-inspecteurs onaangekondigd monsters uit tanksilo's om te analyseren of de fysieke kwaliteit en samenstelling van de grondstoffen overeenkomt met de administratie van het bedrijf. De focus ligt dit jaar vooral op vetachtige afvalstromen zoals gebruikt frituurvet, food waste en olie uit palmoliemolen-effluent, die veel worden gebruikt voor biobrandstofproductie. Deze controles zijn onderdeel van het publieke toezicht op de biobrandstofketen, dat sinds 2022 loopt en moet zorgen voor betrouwbare gegevens en een eerlijk speelveld. De NEa kijkt ook of de administratie voldoet aan eisen uit nationale en Europese regelgeving, waaronder de Renewable Energy Directive (RED). Door samen te werken met bedrijven wil de NEa niet alleen controleren, maar ook het vertrouwen in de sector en de duurzaamheid van biobrandstoffen versterken.

DECEMBER

Aanpassing overgangperiode voor duurzaamheidsschema's biomassa onder EU ETS

De NEa heeft de overgangperiode voor het gebruik van duurzaamheidsschema's voor biomassa onder het Europese Emissiehandelssysteem (EU ETS) aangepast vanwege de gewijzigde duurzaamheidseisen uit de Europese Renewable Energy Directive (RED III). Bedrijven die duurzame biomassa inzetten binnen het EU ETS hoeven voor de CO₂-uitstoot daarvan geen emissierechten in te leveren, mits wordt voldaan aan de geldende duurzaamheidseisen. Omdat er op 21 mei nog te weinig officieel goedgekeurde schema's beschikbaar waren, gold een overgangperiode tot 1 januari 2026, maar die periode is nu aangepast. Vanaf 1 januari 2026 worden nog niet formeel door de Europese Commissie erkende schema's alleen geaccepteerd als ze in 2025 nationaal erkend zijn en een positieve technische beoordeling van de Europese Commissie hebben gekregen. Schema's die voldoen aan de herziene RED-eisen blijven ook na 1 januari 2026 geaccepteerd. Bedrijven die volgens deze schema's zijn gecertificeerd, moeten wel blijven voldoen aan de audittermijnen zoals vastgelegd in de schemadocumentatie. De komende audits borgen de herziene RED-eisen.

Interview bestuur NEa

De NEa in 2025: Groei, klimaatbeleid onder druk en de noodzaak van consistente klimaatambities

Een gesprek met het bestuur over ambities, dilemma's en de toekomst van klimaatbeleid

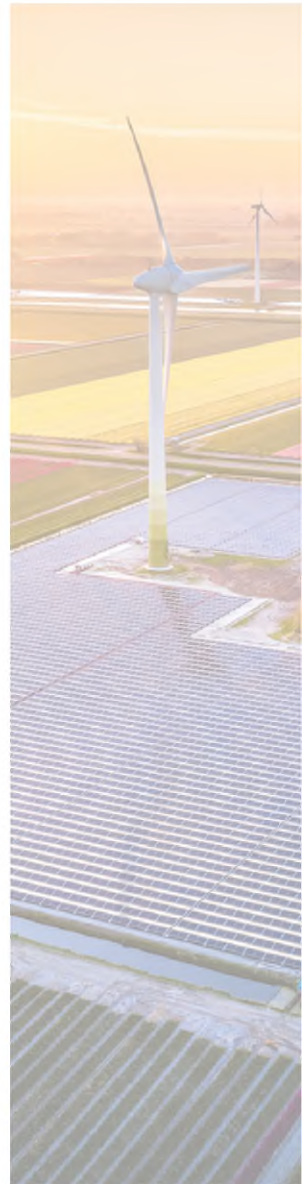
Het jaar 2025 was voor de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) een jaar van contrasten. Aan de ene kant een jaar van verdere groei, met nieuwe taken uit de Europese Green Deal en een organisatie die zich blijft ontwikkelen. Aan de andere kant ook een jaar dat de Europese industrie verder onder druk kwam te staan, er voor het eerst in vele jaren discussie ontstond over de ambities van het Europese klimaatbeleid en zelfs de uitgangspunten van het ETS wel eens ter discussie werden gesteld. En natuurlijk niet te vergeten: het jaar waarin het 20-jarig jubileum werd gevierd. Een moment om niet alleen vooruit te kijken, maar ook om te reflecteren op wat we hebben bereikt. We zien dat de NEa in 2025 steeds meer kon vormgeven aan haar rol als strategisch adviseur, zowel nationaal als in Europa. En het besef dat toezicht en handhaving ook vragen om constructieve interactie met het bedrijfsleven, om bedrijven te kunnen helpen bij het navigeren door complexe regelgeving en hen zo te ondersteunen met de noodzakelijke transitie. Ook een rol die vraagt om nauwe samenwerking met beleid, zodat onze kennis van de uitvoering en toezichtspraktijk zich ook vertaalt naar beter uitvoerbare wet- en regelgeving.

We praten verder over professionalisering. Hoe we de overgang maken van kwantitatieve groei naar kwalitatieve verdieping. Over ons nieuwe bedrijfsplan Horizon 2025-2026, met onze nieuwe visie en nieuwe kernwaarden: toegewijd, toegankelijk en toonaangevend en hoe we dat vertalen naar de praktijk. En uiteraard staan we stil bij de dilemma's die inherent zijn aan ons werk: hoe houd je vast aan langetermijndoelen in een wereld die ook om kortetermijnoplossingen vraagt? Hoe handel je vanuit de geest van de wet, wanneer de letter soms te star is? Hoe houd je het publieke belang voor ogen en hoe geef je dat vorm? Dit gesprek is meer dan een terugblik. Het is een reflectie op waar we staan als organisatie, wat we zien en aangeven in onze Stand van de Uitvoering, welke keuzes we maken en hoe we vormgeven aan een toekomst die klimaatneutraal en economisch leefbaar is. Met deze inleiding starten we het gesprek met het bestuur van de NEa, bestaande uit Johan de Leeuw, Jolande Sap en Mark Bressers.

De start van 2025: Het jubileumjaar en de implementatie van het nieuwe bedrijfsplan

"We zitten weer aan tafel voor het jaarverslag met een duidelijke opdracht: niet alleen terugkijken, maar ook reflecteren. Hoe was de start van 2025? Hoe heeft 2025 eruit gezien? En waar staan we als organisatie?"

Mark: "We zeiden vorig jaar al: een nieuw kabinet, nieuwe prioriteiten, maar ogenschijnlijk minder uitgesproken klimaatambities... We dachten daarom dat 2025 wellicht een wat minder druk jaar zou worden. Maar niets is minder waar. Er werden nieuwe pakketten uit de Europese Green Deal gestart, de organisatie groeide verder en we vierden ons 20-jarig jubileum. We zien nu wel dat het einde van die groei in zicht is. Dat betekent dat we meer aandacht kunnen besteden aan stabiliteit en aan de kwaliteit van onze werkprocessen. We introduceerden begin 2025 ons nieuwe bedrijfsplan: Horizon 2025-2028, met geactualiseerde missie en kernwaarden.

Visie & kernwaarden

Onze visie

De Nederlandse Emissieautoriteit werkt aan een klimaatneutrale samenleving door de uitstoot van broeikasgassen te beprijsen en de inzet van hernieuwbare energie te belonen.

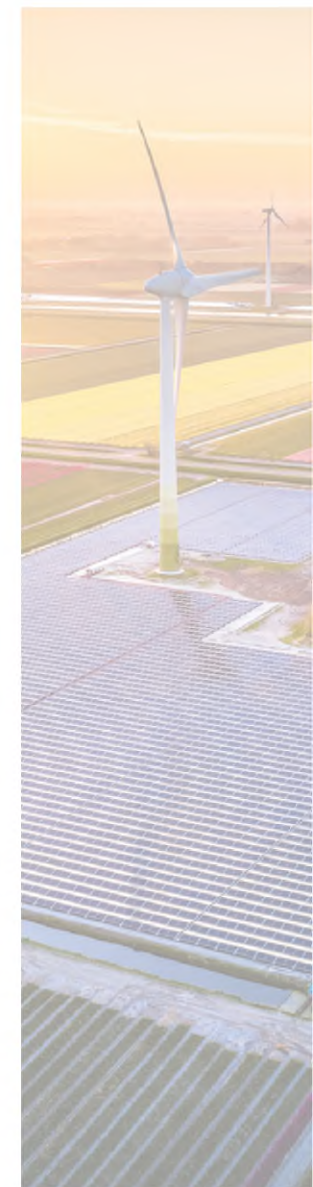
Met bijbehorende toelichting: Het beprijsen en belonen vindt plaats middels de inzet van marktinstrumenten die in wet- en regelgeving verankerd zijn. Op de naleving van deze marktinstrumenten houden wij toezicht. Daarmee zorgen we ervoor dat bedrijven met vertrouwen kunnen investeren in klimaatmaatregelen. En de samenleving ervan uit kan gaan dat deze maatregelen ook echt bijdragen aan de realisatie van klimaatdoelen. De klimaatuitdaging is groot en complex, daarom streven we naar ambitieus en uitvoerbaar beleid en voeren we onze taken pragmatisch en met toewijding uit.

Onze kernwaarden

Toegewijd: We zijn toegewijd aan elkaar, aan de organisatie en aan onze maatschappelijke opgave. Als we iets beloven maken we het ook waar. We schakelen snel van denken naar echt doen en zijn gedreven met een pragmatische doelgerichte aanpak.

Toegankelijk: Daarnaast zijn we een toegankelijke organisatie, zowel naar buiten als intern. Dat betekent dat we benaderbaar zijn, mensen ons kunnen bellen en een duidelijk antwoord krijgen en dat we transparant zijn in onze communicatie.

Toonaangevend: Maar we zijn ook een toonaangevende onafhankelijke autoriteit op het gebied van beprijzingsinstrumenten voor een klimaatneutrale samenleving. We zijn betrouwbaar en professioneel in de uitvoering van onze wettelijke taken en we zorgen ervoor dat onze medewerkers deskundig zijn en blijven in hun vakgebied. We geven gevraagd en ongevraagd advies, nemen stelling waar nodig en zijn besluitvaardig om resultaat te boeken.

Bij de doorontwikkeling van onze organisatie willen we expliciet voortbouwen op wat ons positief onderscheidt, wat onze belangrijkste kwaliteiten zijn. Ook in de toekomst willen we een organisatie zijn waar onze stakeholders op kunnen bouwen en vertrouwen; waar bedrijven zich rechtvaardig door behandeld, gezien en gehoord voelen; waar opdrachtgevers zich door ontzorgd voelen en waar de maatschappij echte resultaten van ervaart. We willen daarbij ook een platte, pragmatische organisatie blijven met korte lijnen en goede interne samenwerking. Een plek waar het fijn werken is, en waar talentvolle medewerkers volop mogelijkheden hebben om zich te ontwikkelen. Tegelijkertijd willen we ook veranderen. Over vier jaar willen we als autoriteit nog beter in staat zijn toezicht te houden vanuit het publieke belang en weten hoe we moeten handelen vanuit de geest van de wet, wat de meest effectieve interventies zijn om naleving te creëren en daarmee bedrijven optimaal kunnen ondersteunen bij de transitie die ze door moeten maken. En bovenal willen we een professionele organisatie blijven, die haar wettelijk toevertrouwde taken op een betrouwbare, efficiënte en effectieve manier uitvoert. In 2025 waren we drukdoende dit plan in de organisatie te implementeren, We hebben circa 30 projecten opgestart om te komen waar we willen staan in 2028. Er zijn er zelfs al enkele afgerond."

"Concurrentiekracht en verduurzaming gaan hand in hand."

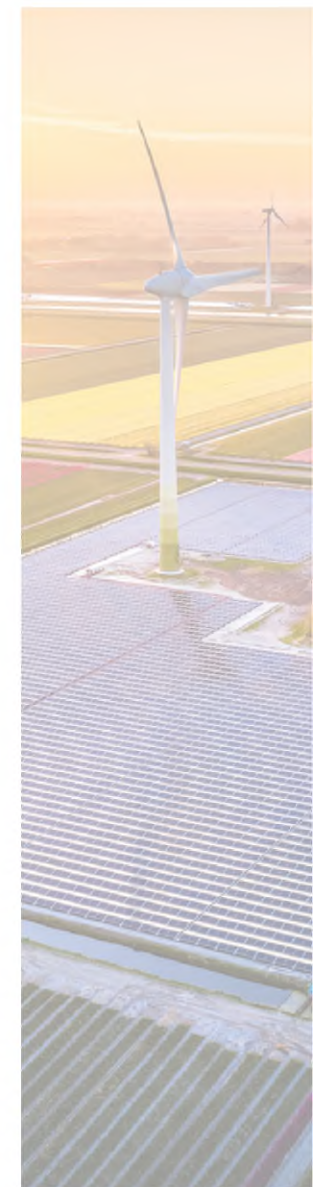
Klimaatbeleid onder druk: "Het ETS lost niet alles op"

Een nieuwe missie, een adaptieve en professionelere organisatie... Terwijl deze veranderingen binnen de organisatie plaatsvinden, gebeurt er een hoop in de wereld. Het klimaatbeleid staat onder druk. Hoe kijken jullie aan tegen de uitdagingen die voor ons liggen?

Mark: "Vorige keer zeiden we: 'De Europese doelen staan vast.' Nu staan ze onder druk. Door de gestegen energieprijzen, de zorgen over concurrentiekracht, de geopolitieke onrust. Je ziet dat er soms gemorrelt wordt aan de uitgangspunten van het EU ETS, de CO2-heffing en aan brandstoffenbeleid. Dat zien we ook terug in onze Stand van de Uitvoering. De vraag vanuit sommige bedrijven is: kan het misschien een onsje minder? Maar er zijn ook bedrijven die juist aandringen op stabiliteit en consistentie. Dat is ook ons standpunt. Wij blijven hameren op consistentie. Bedrijven hebben een langetermijnperspectief nodig. Het laatste wat je moet doen, is morrelen aan die basis."

Jolande: "Hoge energieprijzen worden juist veroorzaakt doordat we nog te afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen. En nu roept men: 'Laten we de transitie vertragen.' Maar dat is precies het verkeerde antwoord. Duurzame energie is vaak al goedkoper. Het probleem is de overgang: netcongestie, vergunningen, stikstof. Het EU ETS is cruciaal, maar het lost niet alles op. Daar is flankerend beleid voor nodig dat bedrijven helpt om door die moeilijke transitie heen te gaan. En ja, energieprijzen zijn nu een probleem, maar dat los je niet op door klimaatdoelen bij te stellen. De toekomst is hergebruik en hernieuwbare energie, waardoor we als Europa ook zelfredzamer worden. Dat is de enige weg naar een leefbare economie."

Mark: "Precies. Concurrentiekracht en verduurzaming gaan hand in hand. Op korte termijn is het verleidelijk om de transitie te vertragen, maar op lange termijn bijt je jezelf daarmee in de staart. Wij hebben als de NEa een rol om dat verhaal kracht bij te zetten. Daarbij zien wij natuurlijk ook dat een groot deel van de industrie in zwaar weer zit en dat er heel veel redenen zijn om

die te ondersteunen. Maar doe dat niet door het fundament ETS los te laten, maar ondersteun dat met flankerend beleid."

Johan: "We moeten wel eerlijk zijn: de transitie is complex. Er komt steeds meer nieuwe complexe regelgeving bij. Neem de Zeevaart. We hebben als bestuur meegekeken met Team Zeevaart binnen de NEa. Dit is een heel nieuwe doelgroep voor het EU ETS. Het team heeft zelf modellen gebouwd om de uitstoot van internationale scheepvaart te monitoren. Dat is pionierswerk. Maar het is ook een voorbeeld van hoe ingewikkeld het allemaal is. We kunnen niet zeggen: 'Je moet gewoon willen.' We moeten bedrijven bijstaan die stappen te kunnen zetten, binnen de kaders die er zijn. Soms is dat lastig. Maar het laatste wat we willen, is dat we het langetermijndoel bijstellen."

De rol van de NEA: strategisch adviseur en toezichthouder

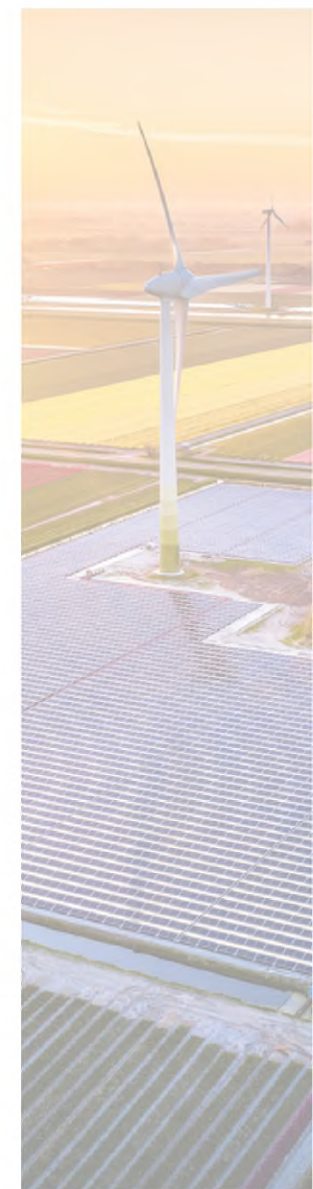
"Jullie noemden in het voorgaande jaarverslag, maar ook in het bedrijfsplan, vaak de rol van de NEa als strategisch adviseur. Wat houdt dat in en hoe kijken jullie daarop terug? Zijn er voorbeelden van deze rol in 2025?"

Mark: "We voeren per jaar meerdere HUF-toetsen uit, om te kijken of bepaalde regelgeving of veranderingen uitvoerbaar zijn. En we brengen dan een advies uit. Onze rol als strategisch adviseur gaat verder dan alleen adviezen geven. We analyseren wat wel en niet werkt in de praktijk en brengen dat actief in bij beleidsmakers, zowel nationaal als in Europa. Neem CBAM: wij zagen dat de oorspronkelijke regelgeving te veel administratieve lasten oplegde zonder dat het de gewenste klimaatimpact had. Door onze analyse en ons voorstel om de drempel te verhogen, is de regelgeving nu beter uitvoerbaar en effectiever. Dat is waar we als NEa voor staan: beleid dat niet alleen ambitieus is, maar ook werkbaar. Nationaal voelen we ons gehoord. Bij Europa is het next level: complexer, trager. Maar we zien ook daarin kansen."

Jolande: "CBAM is inderdaad een heel mooi voorbeeld. Het is Europese regelgeving die in alle landen geïmplementeerd moest worden en veel weerstand opriep. CBAM is een regelgeving die ons echt helpt om uitstoot te verminderen. Maar de regeling zoals die er lag, was voor kleine importeurs niet uitvoerbaar en diende ook het grotere doel niet. Dat geeft klimaatbeleid een slechte naam. Toch zie je nu ook bij CBAM dat de regeling, en het wijzigen ervan, toch wel vaak genoemd wordt in de sfeer van 'deregulering in Europa en afschaffen van klimaatbeleid'. Dat klopt niet. Als je regels beter uitvoerbaar en eenvoudiger maakt en daarmee wel het effect grotendeels overleefd weet te houden, dan is dat geen deregulering. Dat is het beter bedienen van iedereen, want je zorgt ervoor dat er veel meer draagvlak is voor het klimaatbeleid. Je behaalt je doelen, terwijl je het eenvoudiger uit te voeren maakt. Het is een mooi voorbeeld van hoe je regels slimmer maakt, zonder het doel uit het oog te verliezen. En dat is onze rol als strategisch adviseur."

Johan: "Europa kan soms star zijn. Onze medewerkers gaan regelmatig naar Brussel. Maar wat mij betreft mag dat wat vaker. Wat we willen is dat de Europese Commissie, Nederlandse overheid en bedrijfsleven het samen doen."

Jolande: "We staan nu eenmaal voor die moeilijke vraag hoe we de transitie zo goed mogelijk doorkomen. Waar je van weg wil blijven, is een beeld van een overheid of een Europa die het bedrijfsleven altijd maar moeilijk maakt om te ondernemen omdat ze steeds komen met nieuwe en complexe regels. Dat vind ik te vaak het beeld wat geschetst wordt. De overheid probeert heel serieus regels te maken die bij de transitie helpen. Bij die regels moeten we ook luisteren naar de input van het bedrijfsleven en dat misschien wel meer ophalen waar dat kan. Maar je bent echt samen bezig om een hele lastige transitie vorm te geven. Co-creatie, dat is waar we naartoe willen. En dat geldt ook voor onze relatie met bedrijven. We willen niet alleen toezichthouder en handhaver zijn. We willen het samen doen. Kijk naar onze compliance assistance, waarmee we bedrijven helpen om de complexe

regelgeving uit te voeren. Onze helpdesk spreekt inmiddels elf talen! Maar we moeten wel duidelijk zijn: we helpen ze niet om regels te omzeilen, maar om de transitie te maken. En soms betekent dat: 'We gaan samen kijken hoe we dit kunnen interpreteren.' Maar we doen het altijd vanuit het doel: klimaatneutraliteit."

Johan: "En we moeten ook niet vergeten: een deel van die complexiteit komt niet van de overheid, maar van het bedrijfsleven zelf. Neem de transitie bij Hernieuwbare Energie voor Vervoer: van HBE's naar ERES. Bedrijven willen dat hun individuele prestaties meetellen, dus verandert de regelgeving en uitvoering. Bedrijven willen verduurzamen en dat het zichtbaar is wat ze daarvoor doen. De wil is er, en met heldere regelgeving bereiken we dat doel."

De uitdaging van regelontwijking en de geest van de wet

"Jullie benoemen de complexiteit van regelgeving, maar er is ook een schaduwkant: bedrijven die bijvoorbeeld actief zoeken naar manieren om onder het EU ETS uit te komen, of fraude met hernieuwbare energie. Hoe kijken jullie daar tegenaan?"

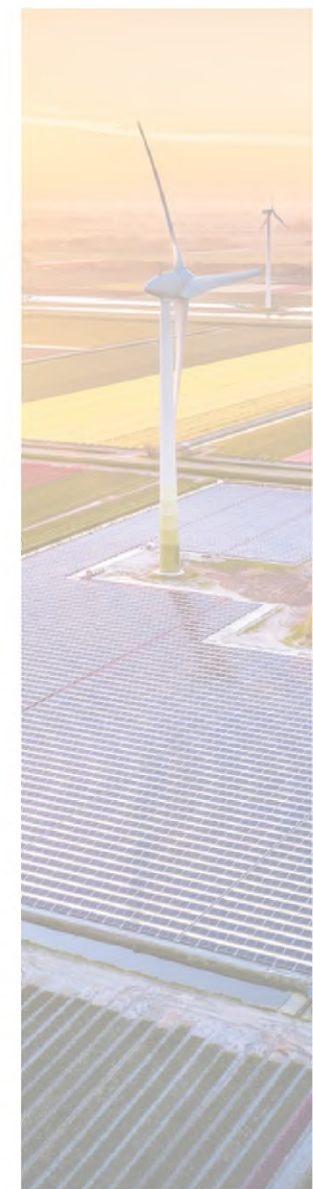
Mark: "Dat is een reëel probleem, we zijn niet naïef. We zien bedrijven die hun installaties opsplitsen om net onder de EU ETS-drempel te blijven, of creativiteit tonen bij het inboeken van hernieuwbare energie. Maar ons uitgangspunt is helder: de geest van de wet en het publieke belang zijn leidend. Voor bedrijven maakt dat verschil, ook als niet voldaan wordt aan de letter van de wet. En als we de indruk krijgen dat er manieren worden gezocht om verantwoordelijkheid te ontlopen en niet bij te dragen aan het publieke belang, dan grijpen we in. Fraude ondermijnt het hele systeem en dus het publieke belang."

"Als regels elke paar jaar veranderen, creëer je juist prikkels om ze te ontwijken."

Jolande: "En dat publieke belang is: klimaatneutraliteit. Dus ja, we zijn streng waar nodig. Maar we zijn ook realistisch. Soms is regelgeving te star. En dan kijken we inderdaad naar de 'geest van de wet'. Een voorbeeld: Bij het inboeken van hernieuwbare energie stond in de regelgeving: 'Per inboeking één entiteit.' Maar grote concerns hebben complexe structuren. Om aan de letter van de wet te voldoen, moesten zij hun hele administratie overhoop halen zonder dat het doel van 'zekerheid over geleverde energie' daarmee was gediend. Dus kozen we voor een praktischer interpretatie. Zolang het publieke belang geborgd is, mogen we best meebewegen. Dat is geen vrijbrief om regels naar eigen inzicht te buigen, maar wel om te kijken wat in de praktijk werkt. Maar als bedrijven bewust misbruik maken, dan trekken we de grens. Dat is onze taak als toezichthouder."

Johan: "Dat is ook waarom we zo nadrukkelijk pleiten voor stabiel beleid. Als regels elke paar jaar veranderen, creëer je juist prikkels om ze te ontwijken. Bedrijven moeten weten: dit is het kader, hier word je op afgerekend."

Mark: "Dat denken vanuit de geest van de wet hebben we ook gehanteerd bij het onderzoek naar vermeend misbruik van houtpellets uit Maleisië. In dat onderzoek hebben we ons niet beperkt tot de vraag of alle partijen in de leveringsketen gedaan hebben wat het duurzaamheidschema van hen vraagt. We hebben ook gekeken of dit schema duurzaamheid ook op een goede wijze borgt. We zijn tot de conclusie gekomen dat dit in grote lijnen het geval is en dat de leveringen daarom duurzaam zijn, maar dat er wel degelijk kwetsbaarheden in het systeem zijn die de wetgever zou moeten aanpakken om daarmee het noodzakelijke vertrouwen in duurzaamheid van dit soort grondstoffen te versterken."

Professionalisering: van kwantiteit naar kwaliteit

"Een groot thema van jullie bedrijfsplan is 'professionalisering'. Wat betekent dat concreet?"

Mark: "We zijn in twintig jaar van een kleine club naar een organisatie met bijna 170 medewerkers gegroeid. We hebben nu taken die we zeven jaar geleden niet hadden. Wat startte met het EU ETS, is uitgegroeid tot iets veel groters en meer complex. Dat vraagt om aanpassing, verandering en een goede interne structuur. Maar ons DNA is nog altijd hetzelfde: toegankelijk, toegewijd en toonaangevend. Dat zie je bijvoorbeeld aan onze helpdesk, aan hoe we wetgeving proberen te vereenvoudigen, aan hoe onze interne organisatiestructuur al is veranderd. Maar we moeten nog slimmer worden. Data-gedreven werken, meer kennis delen, onze rol versterken. Dat vraagt om nieuwe structuren en afspraken. Maar het vraagt ook om een cultuur waarin we kunnen blijven pionieren."

Johan: "We zien dat we steeds meer één NEa worden. Wij werken met drie domeinen. Vroeger waren hernieuwbare energie en emissiehandel nog twee aparte werelden, maar doordat regelingen in elkaar grijpen, werken ze steeds meer samen. Dat is niet alleen efficiënter voor ons, maar ook voor bedrijven. Minder dubbel werk, meer heldere lijnen, meer kennisuitwisseling. De veranderingen binnen de NEa werden ook heel erg duidelijk toen we voor ons jubileumjaar een ontmoeting planden met het oud bestuur. Dat was niet alleen een feestelijke terugblik, maar ook een moment van reflectie."

Mark: "Zij zagen een organisatie die onherkenbaar was gegroeid in omvang en complexiteit, maar herkenden nog steeds de kernwaarden."

Jolande: "Het was een bevestiging dat, ondanks alle veranderingen, de NEa nog steeds hetzelfde DNA heeft en dezelfde missie nastreeft, alleen nu met meer middelen en een grotere impact. Natuurlijk is dat soms moeilijker. Maar dat hoort bij groei en bij de opgave waar we voor staan."

"We moeten kijken naar nieuwe instrumenten. Want wat we nu hebben, is niet genoeg om de doelen te halen. Dat zien we in alle doorrekeningen."

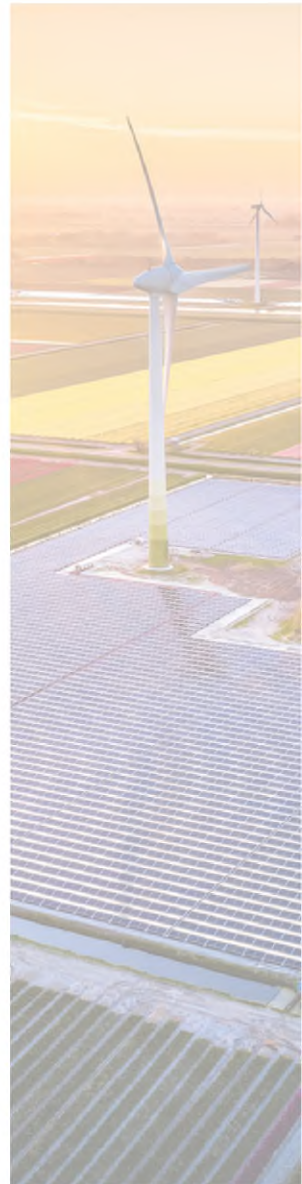
Toekomst: consistentie, Europa en nieuwe instrumenten

"Hoe kijken jullie naar de toekomst? Wat zijn de grootste uitdagingen?"

Mark: "Consistentie. Bedrijven moeten weten waar ze aan toe zijn. Als je elke paar jaar de regels verandert, schrik je investeerders af. En ja, de wereld is complex, maar wij staan klaar om te helpen. Niet door regels te versimpelen tot ze betekenisloos zijn, maar door bedrijven te begeleiden in de transitie. Dat is onze rol. En Europa speelt daarbij een cruciale rol. Nederland kan dit niet alleen. Dus: koppen bij elkaar, op Europees niveau."

Jolande: "We moeten kijken naar nieuwe instrumenten. Want wat we nu hebben, is niet genoeg om de doelen te halen. Dat zien we in alle doorrekeningen. Dus er zal bijgestuurd moeten worden om een leefbare toekomst te borgen. En dat is lastig, want er is nu veel tegenwind. Maar het klimaatprobleem gaat niet weg. Dus we moeten door."

Johan: "Wij zijn trots op wat we allemaal al hebben bereikt, op het pionierswerk, de groei, de manier waarop de NEa bedrijven en regelgeving serieus neemt. Elk jaar neemt de uitstoot af en er wordt steeds meer gebruik gemaakt van hernieuwbare energie. Maar we zien ook de keerzijde: de transitie is ingewikkeld, de wereld onzeker. Toch blijft de boodschap helder: We staan voor een klimaatneutrale toekomst. En we doen dat niet alleen, maar samen met beleid, bedrijven, Europa; met elkaar."

Interview Maaïke Breukels

**Domein Emissiehandel:
Van projecten naar structuur, van regels naar resultaat**

2025 was voor Domein Emissiehandel een jaar van verandering en verankering. Het domein is volwassen geworden: met zes lijnteams die niet alleen op papier bestaan, maar ook in de praktijk nauw samenwerken, kennis delen en resultaten boeken. Een mijlpaal, want pas sinds april 2025 zitten alle teammanagers op hun plek. Dat betekent meer structuur, en ruimte om vooruit te kijken. In dit interview blikt Maaïke terug op een jaar waarin er veel veranderde binnen de regelingen, in de wereld om ons heen en waar nieuwe taken werden opgepakt.

Hoe kijk je terug op het afgelopen jaar?

"Het was een jaar met twee kanten. Enerzijds was het best spannend, vooral organisatorisch. Het was namelijk het eerste jaar waarin ik mijn hele domein qua structuur echt compleet had. Pas vanaf april 2025 waren de zes teams die we wilden vormen volledig ingericht en op sterkte. Je ziet dat er een goede onderlinge samenwerking en kennisdeling is. Dat vind ik heel mooi. En we zijn gegroeid, maar niet zo hard als we voorspeld hadden. Door taken die anders uitpakten, zoals CBAM - waar we ineens een veel kleinere doelgroep hadden - zijn we minder sterk gegroeid. Tegelijkertijd veranderde veel in de wereld om ons heen, ook voor de bedrijven waar we ons op richten. Waar regelingen anders uitpakten en deadlines verschoven, hebben we laten zien wendbaar te zijn zonder de kernopdracht uit het oog te verliezen. Die kernopdracht is een betrouwbare uitvoering en naleving van klimaatinstrumenten, waarbij het publieke belang, het beperken van CO₂-emissies met aandacht voor haalbaarheid van (rapportage) verplichtingen voor bedrijven en doelgroepen die deze reductie moeten realiseren, wordt geborgd."

Hoe kijk je terug op het afgelopen jaar?

"Afgelopen jaar hadden we voor het eerst te maken met 4 jaarafsluitingen over het voorgaande jaar: EU ETS stationair, Zeevaart, Luchtvaart en EU ETS-2. Dat vraagt veel voorbereidingen. Zo moet voor al deze doelgroepen de ICT-systemen op orde gebracht en steken we veel tijd in voorlichting van alle doelgroepen zodat zij goed weten hoe zij aan de rapportageverplichtingen

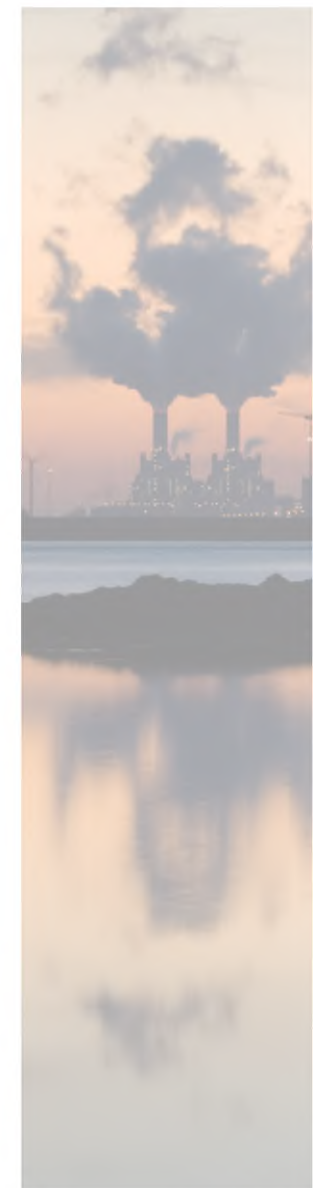
kunnen voldoen. Voor de nieuwe taken vroeg dit natuurlijk helemaal een grote inspanning. Tegelijkertijd zijn we bezig geweest met de [Fuel EU Maritime](#) en de opstart van de [Methaanverordening](#). Fuel EU Maritime trad op 1 januari 2025 in werking als aanvullende regeling op het EU ETS. April 2026 was de eerste rapportageverplichting. Kortom, we hadden genoeg te doen vorig jaar. Waarbij we bij de uitrol van sommige taken te maken kregen met flinke implementatie problemen en wijzigingen in de regelgeving."

Laten we het hebben over die wijzigingen. Neem CBAM. Daar is veel in gebeurd, ook doordat jullie zelf aan de bel trokken. Kun je meer vertellen?

"CBAM is gewoon ontzettend complex en tegelijkertijd goed om uit te voeren. De industrie vraagt terecht om een level playing field met bedrijven buiten Europa. Maar in de uitvoering liepen we tegen problemen aan, vooral bij de kleinere bedrijven die onder de regeling vielen. Daar hebben we veel in kunnen doen, door bijvoorbeeld samen met het departement op te trekken. We hebben met het Ministerie van Financiën en andere lidstaten het advies uitgebracht om [de drempelwaarde voor CBAM](#) op te hogen. De grootste 10% van de importeurs vertegenwoordigt bijna 90% van de CO₂-uitstoot. Door de drempelwaarde te verhogen scheelt dat best wel veel kleine importeurs. Een groep voor wie de regelgeving eigenlijk te complex is en die bovendien gezamenlijk voor maar weinig CO₂-uitstoot zorgen. Dat hebben we deze bedrijven en onszelf nu bespaard."

Je spreekt over samenwerking met een ministerie en andere lidstaten. Is er nog iets anders gehaald uit deze samenwerking?

"Bij CBAM zijn we voortrekker geweest in het organiseren van samenwerkingsverbanden met andere lidstaten. Bij ETS bestaat al zoiets als het Compliance Forum met de Taskforces eronder. Bij CBAM hebben we nu ook zo'n structuur opgebouwd. Dat vind ik minstens zo'n belangrijk resultaat, omdat je daar in de toekomst veel aan hebt. Het is een wederzijdse kennisuitwisseling. Neem bijvoorbeeld de import van elektriciteit, dat is heel

moeilijk oplosbaar. Dan is het goed om met elkaar snel te kunnen schakelen. Speelt dit probleem breder en wat is er nodig? Op basis daarvan formuleer je één gezamenlijk signaal richting de Europese Commissie dat deze aanpak zo niet werkt.

Een ander voorbeeld komt uit het Zeevaart team. Ook daar hebben we stevig geïnvesteerd in de Europese contacten. We hebben een tool ontwikkeld om controles te kunnen uitvoeren op de rapportages die de rederijen inleveren. Deze tool wordt in Europees verband nu verder uitgewerkt. [Lees daar HIER meer over.](#) Ik ben trots op mijn teams dat ze dit voor elkaar hebben gekregen.”

Welke andere belangrijke ontwikkelingen heb je gezien?

“EU ETS2 heeft in 2025 veel voorbereiding gevraagd. We hebben voor het eerst een jaarafsluiting gedaan met historische activiteitenverslagen. Het uitstel van de verplichting tot inleveren van rechten naar 2028 was even schakelen. Maar het gaf ook ruimte om complexiteiten, bijvoorbeeld de relatie met het nationale brandstoffenbeleid van onze collega’s van Hernieuwbare Energie, beter uit te werken. Tegelijk is het een uitdaging om medewerkers gemotiveerd te houden richting 2028, wanneer de eerste afrekening plaatsvindt. Daarom werken veel collega’s nu in meerdere teams. Dat versterkt de samenwerking binnen het domein.”

Wat was de impact van het uitstel op bedrijven?

“Die lijkt beperkt. De betalingsverplichting is uitgesteld, maar rapportage blijft verplicht. Dat is belangrijk voor de naleving. Vooralsnog zien we geen signalen dat bedrijven er minder serieus mee omgaan.”

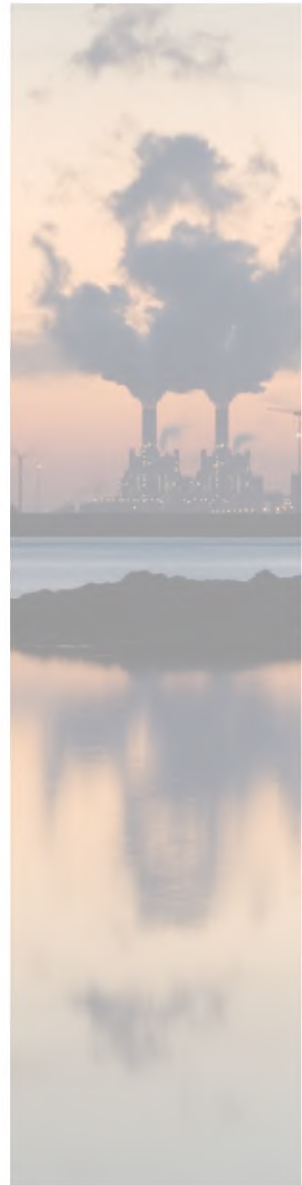
Speelden er nog andere belangrijke ontwikkelingen?

“Ja, de discussie rond [de CO₂-heffing](#). Die staat inmiddels op nul en [wordt mogelijk afgeschaft](#). Voor ons is 2025 juist een belangrijk jaar, omdat toen feitelijk betaald moest worden. We zijn nu vooral bezig met de naleving en

jaarafsluiting. Ook bij afschaffing blijft toezicht nog enige tijd nodig. Een belangrijk aandachtspunt is voorspelbaarheid. Voor dit soort instrumenten zijn stabiliteit en duidelijkheid cruciaal, zodat bedrijven weten waar ze aan toe zijn en kunnen investeren. Dat is uiteindelijk ook in het publieke belang.”

Wat betekent het publieke belang voor jouw domein?

“Sinds de introductie van het [Horizon bedrijfsplan in 2025](#) speelt het publiek belang een nog grotere rol. Natuurlijk blijft de wetgeving leidend bij wat we doen, maar de realiteit is dat zeker bij nieuwe wet- en regelgeving in een dynamische omgeving als de onze, er best wel veel situaties zijn dat de letter van de wet net niet goed past op de werkelijkheid. Dat een strikte interpretatie van de wet leidt tot onwenselijke uitkomsten in het licht van het publieke belang. En dat publieke belang is voor ons de goede balans tussen een klimaatneutrale samenleving en een groen en concurrerend bedrijfsleven. Voor ons domein heeft dat twee belangrijke gevolgen. Ten eerste doelgroepgericht werken. We kijken hoe we regelingen als EU ETS2 en Hernieuwbare Energie beter op elkaar kunnen laten aansluiten. Nu bedienen we dezelfde doelgroep nog vanuit verschillende domeinen en regelingen. Dat kan efficiënter, zowel voor onszelf als voor bedrijven. Daarnaast vullen we het publiek belang breder in. We vragen ons scherper af: wat dient het publiek belang precies? Hoe kunnen we dat het beste realiseren, ook buiten onze wettelijke taken? Een voorbeeld: bedrijven hadden moeite met rapportageverplichtingen. In plaats van alleen te kijken naar handhaving, hebben we een opleiding gestimuleerd. Dat is geen kerntaak, maar wel een manier om het publiek belang te dienen.”

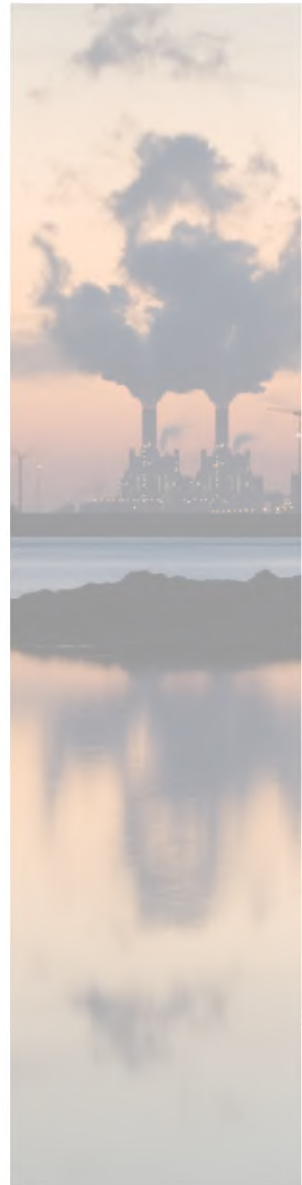
Gaan jullie meer dergelijke initiatieven nemen?

We bereiden ons voor op andersoortig onderzoek. Bijvoorbeeld, wat betekent de huidige ETS-prijs? Beïnvloedt die bedrijven om klimaat neutrale investeringen te doen, of leidt het juist tot vertrek uit Nederland? We willen scherper kunnen adviseren. Uit de Stand van de NEa blijkt dat een CO₂-prijs niet automatisch tot verduurzaming leidt wanneer betaalbare alternatieven ontbreken. De industrie staat onder druk: hoge lasten, CO₂-prijs, energiekosten, vergunningsprocedures, netcongestie. Wij zijn niet degene die al die knelpunten moeten oplossen, maar we willen wel scherper kunnen zeggen: In hoeverre is die CO₂-prijs nu echt de aanjager en voldoende om de broodnodige klimaatinvesteringen van de grond te krijgen?"

Hoe kijk je vooruit naar 2026?

"In 2026 volgen nieuwe verplichtingen voor bedrijven, denk aan de toelatingseis voor importeurs en de hogere inleververplichting voor rederijen. Dat willen we ook komend jaar weer betrouwbaar en met oog voor de praktijk uitvoeren. Voor ons is dit jaar echt de omslag: hoe zorgen we dat onze werkprocessen, zowel intern als extern, stabiel, voorspelbaarder en tijdiger worden? Verder richten we ons op stabiliteit, voorbereiding op toekomstige verplichtingen en het vormen van een breed beleidsadvies, waar we ook het nu zo vaak benoemde publieke belang in mee zullen nemen, want dat vinden we als organisatie belangrijk. Dat is de rode draad voor komend jaar."

"Het publieke belang is voor ons de goede balans tussen een klimaatneutrale samenleving en een groen en concurrerend bedrijfsleven."

Feiten en cijfers Emissiehandel & CO₂-heffing

Cijfers van (nieuwe) taken

In dit jaarverslag hebben we nog niet alle cijfers mee kunnen nemen van nieuwe taken die in 2025 zijn gestart.

ETS2

De cijfers voor EU ETS-2 kunnen we pas concreet in het volgende jaarverslag delen. De cijfers over 2024 werden in augustus 2025 bekend: [Publicatie emissiecijfers 2024 EU ETS-2](#) | [Nederlandse Emissieautoriteit](#). Voor de zomer kunt u de cijfers over 2025 verwachten. Houd hiervoor onze website in de gaten.

Zeevaart

Voor EU ETS Zeevaart was de jaarafsluiting eveneens nog niet helemaal rond. De cijfers over 2024 werden in november 2025 bekend gemaakt: [Eerste jaar EU ETS Zeevaart: Nederland en Europa boeken sterk resultaat](#) | [Nederlandse Emissieautoriteit](#). Na de zomer verwachten wij de cijfers over 2025 te publiceren. We hebben onlangs wel wat voorlopige cijfers gepubliceerd, deze vindt u hier: [Leereffect in naleving zeevaart, emissies dalen](#) | [Nederlandse Emissieautoriteit](#). Enkele cijfers vindt u hieronder al wel terug. Lees ook het interview met [Team Zeevaart](#) over de succesvolle laatste jaarafsluiting.

Deelnemers EU ETS, Luchtvaart en Zeevaart

Deelnemers EU ETS: 266

Deelnemers Luchtvaart: 16

Deelnemers Zeevaart: 409

Kernresultaten EU ETS Stationair - laatste jaarafsluiting (Mton CO2)

Uit de jaarlijks gepubliceerde emissiecijfers van de NEa blijkt dat de CO₂-uitstoot onder het EU ETS in 2025 in Nederland met 2,3% steeg naar 72,0 megaton. De stijging wordt vooral gedreven door de energiesector, waar meer elektriciteit werd geproduceerd voor voornamelijk buitenlandse afname. Tegelijkertijd boekten andere sectoren winst: de luchtvaart reduceerde emissies door de inzet van biobrandstoffen. Ook in de zeevaartsector wijzen voorlopige cijfers op een afname van de uitstoot. Deze tegenstellingen tussen sectoren laten zien dat er, ondanks de totale stijging, toch ook positieve ontwikkelingen zijn. Zo zien we over heel Europa een [daling van 1,3%](#) van de totale uitstoot. Niettemin zal er nog veel moeten gebeuren om de nationale klimaatdoelen voor 2030 te halen, aldus de NEa.

Meer weten: [CO₂-uitstoot stijgt, maar NEa ziet lichtpunten](#) | [Nederlandse Emissieautoriteit](#)

Co2 uitstoot ETS Nederland 2021-2025 (Stationair, Luchtvaart & Zeevaart)

De uitstoot in Mton Co2

	2021	2022	2023	2024	2025
Stationair	74153581	68522183	58888869	59865342	61875050
Luchtvaart	1632562	2391240	2658437	3102272	2985188
Zeevaart	0	0	0	7375634	7100000
Totaal	75786143	70913423	61547306	70343248	71960238

Meldingen Monitoring en Toewijzing EU ETS Stationair

De binnengekomen 'meldingen monitoring' zijn aanpassingen aan het monitoringsplan. Monitoringsplannen van installaties moeten altijd actueel zijn. Voor significante wijzigingen moet de NEa goedkeuring geven. Ongeveer 34% van de meldingen betreft significante veranderingen in het monitoringsplan. Overige meldingen gaan over zaken als niet-significante wijzigingen, tijdelijke afwijkingen door technische problemen en verbeteringen naar aanleiding van een verificatie of overige reden.

Het aantal 'meldingen toewijzing' zijn aanpassingen aan het monitoringsmethodiekplan. Ook deze plannen moeten altijd actueel zijn en voor significante wijzigingen moet de NEa goedkeuring geven. Ongeveer de helft van de wijzigingen aan het monitoringsmethodiekplan zijn significante wijzigingen. Overige meldingen gaan over zaken als niet-significante wijzigingen en stopzetting van een subinstallatie.

Monitoring en toewijzing stationair

	2025	2024
Aantal binnengekomen meldingen monitoring	380	329
Aantal binnengekomen meldingen toewijzing	376	201

Toezicht & Handhaving EU ETS Stationair

De NEa houdt toezicht op de stationaire broeikasgasinstallaties in Nederland. Het aantal uitgevoerde inspecties op locatie is 48. Het zwaartepunt in het toezicht ligt op het inspecteren van bedrijven die relatief veel uitstoten, aangevuld met een jaarlijks wisselende selectie van kleinere uitstoters. Verder vindt toezicht plaats door analyses op afstand, bijvoorbeeld door

meerdere bedrijven projectmatig op een specifiek aspect te onderzoeken. Voor een groot aantal bedrijven is daarmee het leeuwendeel van de gerapporteerde emissies getoetst aan onafhankelijk verkregen data. De afgelopen 3 jaar besloeg het toezicht van de NEa meer dan 90% van de gerapporteerde fossiele emissies.

Toezicht en handhaving

Toezicht EU-ETS stationair			
	2025	2024	2023
Aantal Inspecties	48	41	63

Handhaving EU ETS Stationair

Ambtshalve vaststellingen EU-ETS stationair

De NEa heeft in 2025 voor EU-ETS stationair 14 ambtshalve vaststellingen uitgevoerd. Negen ambtshalve vaststellingen betrof een bijstelling van de emissiejaarvracht. De overige vijf zijn opgesteld voor het aanpassen van het activiteitsverslag. Veel van de ambtshalve vaststellingen hadden, net als in 2024, als aanleiding fouten die geconstateerd werden tijdens het opstellen en beoordelen van de datarapporten voor fase 4b.

Bestuurlijke waarschuwingen EU-ETS stationair

In 2025 heeft de NEa voor EU-ETS stationair 17 bestuurlijke waarschuwingen verzonden. Een groot deel van de waarschuwingen komt voort uit de ambtshalve vaststellingen die zijn uitgevoerd in 2025.

Bestuurlijke boetes EU-ETS stationair

In 2024 heeft de NEa twee bestuurlijke boetes opgelegd. Deze boetes zijn opgelegd vanwege enerzijds het onjuist rapporteren van CO2-emissies,

onvoldoende borging van onderhoud meetapparatuur en het niet indienen van een verbeterrapportage van voldoende kwaliteit, en anderzijds het niet inleveren van voldoende rechten voor de wettelijke termijn van 1 oktober 2024. Er loopt nog een aantal handhavingsonderzoeken waaruit boetes kunnen volgen.

Lasten onder dwangsom EU-ETS stationair

In 2025 heeft de NEa voor EU-ETS stationair 1 Last onder Dwangsom (LOD) opgelegd om een geval van emitteren zonder geldige vergunning te beëindigen. Deze LOD is in datzelfde jaar weer ingetrokken wegens gewijzigde omstandigheden.

Behandelde bezwaren en beroepen EU-ETS stationair

In 2025 heeft de NEa 1 bezwaar ontvangen aangaande toezicht en handhaving op EU-ETS stationair. Dit betrof een bezwaar naar aanleiding van een ambtshalve vaststelling. Vanwege nader onderzoek is de beslissing op dit bezwaar, in overleg met de belanghebbende, nog niet genomen.

Handhaving EU-ETS stationair			
	2025	2024	2023
Bestuurlijke boetes	2	1	2
Bestuurlijke waarschuwingen	17	23	13
Lasten onder dwangsom	1	0	0
Ambtshalve vaststellingen	14	22	8
Behandelde bezwaren en beroepen	1	0	1

EU ETS Register

Het aantal rekeningen in het Nederlandse deel van het EU ETS-register is in 2025 flink gegroeid. Dat komt omdat scheepvaartmaatschappijen in 2025 voor het eerst emissierechten moesten inleveren, over hun uitstoot in 2024. Een deel van de groep (144 bedrijven) had al in 2024 een rekening daarvoor geopend, maar het grootste deel heeft dat in 2025 gedaan.

Bij de andere soorten rekeningen was het een stabiel jaar. Voor stationaire installaties zijn er iets meer rekeningen gesloten dan dat er nieuwe bij zijn gekomen. Wij sluiten een rekening pas een paar jaar nadat de vergunning is ingetrokken, voor het geval er nog onjuistheden in de uitstoot aangepast moeten worden. Daarom is het aantal rekeningen iets hoger dan het aantal actieve deelnemers.

Verder was 2025 het laatste jaar dat bedrijven hun Kyotorekening konden gebruiken om te handelen in rechten afkomstig uit het Kyoto-protocol uit 1997. Dat tijdperk van het register is nu definitief afgesloten.

EU ETS Register

Type rekening	2025	2024
Stationair	366	375
Luchtvaart	38	38
Zeevaart	409	144
Handelsrekening	230	222
Kyotorekening	48	52

CO₂-heffing

De CO₂-heffing industrie wordt voor een groot deel opgelegd aan de bedrijven die ook onder het EU ETS vallen. Over kalenderjaar 2025 zijn volgens de prognose 250 bedrijven belastingplichtig (2024: 262). 236 daarvan moeten ook emissierechten inleveren onder het EU ETS. Van de resterende 14 zijn er 2 installaties die het broeikasgas lachgas (N₂O) uitstoten en helemaal niet onder het ETS vallen. Daarnaast zijn er 12 afvalverbrandingsinstallaties die over 2025 wel een ETS-emissieverslag indienen, maar hoeven alleen te betalen voor hun uitstoot via de CO₂-heffing.

Helpdesk

Een compleet overzicht van de cijfers van onze helpdesk vindt u [hier](#). Ten opzichte van 2024 zien we een ruime stijging in het aantal vragen, zowel bij de eerstelijns helpdeskvragen als bij de complexere tweedelijns vragen die afgehandeld worden door onze adviseurs. De stijging in het aantal ontvangen vragen is voornamelijk toe te schrijven aan de uitbreiding van het EU ETS. Vanaf 2025 vallen ook de scheepvaartmaatschappijen onder het bestaande Europese Emissiehandelssysteem en hebben de bedrijven voor het eerst moeten betalen over de gerapporteerde CO₂-uitstoot. Tevens is er ook een groter volume aan rekeningaanvragen verwerkt om de scheepvaartmaatschappijen te voorzien van de benodigde toegang in het EU ETS register.

Interview Leonard Krijgsman

Het collectieve succes achter de eerste EU ETS Zeevaart jaarafsluiting

De eerste jaarafsluiting van het EU ETS voor zeevaart in 2025 stond onder druk. Complexe Europese regelgeving en een haperend IT-platform brachten de naleving voor honderden scheepvaartmaatschappijen in gevaar. In plaats van af te wachten, koos de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) voor een actieve aanpak, met gerichte ondersteuning, data-analyse en intensieve samenwerking met de sector. In dit interview blikt Leonard samen met zijn team terug.

"De uitgangspositie was eerlijk gezegd uitdagend," begint Leonard. "We hadden te maken met internationale regelgeving die nog niet was uitgekristalliseerd en een digitaal platform dat voor EU ETS nog in de kinderschoenen stond. Het risico dat bedrijven de boot zouden missen was reëel. Maar bij de NEa zit 'het kan niet' simpelweg niet in ons DNA. Onze eerste reflex was: hoe gaan we dit ánders aanpakken?" Wat volgde was geen individuele actie, maar een schoolvoorbeeld van integrale samenwerking. Leonard benadrukt dat het succes van Team Zeevaart onlosmakelijk verbonden is met de expertise van de rest van de organisatie. "Wat dit jaar echt het verschil heeft gemaakt, is de verbinding binnen de NEa. Of het nu gaat om de IT-specialisten die creatieve oplossingen bedachten voor systeemfouten, de juridische experts die hielpen bij een werkbare interpretatie van regels, of de communicatiecollega's die de sector bereikten: we deden het samen."

Wat houdt ETS Zeevaart in en wat was de uitdaging in 2025?

"Sinds 2024 valt een deel van de zeevaartsector onder het EU ETS. Scheepvaartmaatschappijen betalen sindsdien voor hun CO₂-uitstoot, net als de industrie. In 2025 moesten voor het eerst emissieverslagen en monitoringsplannen worden ingediend bij de NEa, met 30 september als harde deadline voor het inleveren van emissierechten over 2024. Toen in juni duidelijk werd dat veel bedrijven door complexe regelgeving en weerbarstige IT-systemen hun verplichtingen niet zouden halen, pakte de NEa de regie. Met een eigen IT-tool en satellietdata brachten we de relevante doelgroep in kaart. We voorkwamen vele boetes door de sector niet direct te straffen, maar bij de hand te nemen bij alle compliance stappen."

Wat is de kracht van de NEa bij dit project geweest?

"We willen graag laten zien hoe we een moeilijke situatie in de Zeevaart-sector wisten om te buigen tot een succes. De kracht is dat wij een kleine wendbare club zijn. We ontwikkelen onze eigen IT-modellen en waar dat niet kan, zoals bij zeevaart waar veel Europees centraal wordt geregeld, bouwen we onze eigen IT-schil eromheen. Dit gecombineerd met de nauwe samenwerking met het team juristen, communicatie, de helpdesk en registerbeheer, maar ook de steun van de sector zelf bij voorlichting, zorgde voor het succes. Bij een moeilijke opgave, zoals de implementatie van EU ETS Zeevaart, kwamen namelijk al die verschillende disciplines bij elkaar. Waardoor wij als NEa een heel passend antwoord konden geven op de problemen die waren ontstaan. In meerdere lidstaten hebben ze die verschillende disciplines niet bij elkaar. Daar zijn dat aparte organisaties of afdelingen. Bij ons zitten ze allemaal in dezelfde gang en soms zelfs in hetzelfde team. Dat betekent dat je zo'n team van professionals uit verschillende disciplines heel snel kunt mobiliseren. Er zit een enorme toewijding in deze organisatie en dat maakt het verschil."

Wat maakte de implementatie van de Zeevaart-regeling zo uitdagend?

"De complexiteit zat in de optelsom van factoren. De sector is internationaal, ongeveer driekwart van de 400 maatschappijen onder ons toezicht is buiten Nederland gevestigd. Dat maakt het borgen van een level playing field essentieel. We wilden voorkomen dat er verschillen in naleving zouden ontstaan tussen Nederlandse en buitenlandse maatschappijen."

Daarnaast was 2025 het jaar waarin monitoringsplannen (MP's) door ons formeel goedgekeurd moesten worden. Daarbij naderde de deadline voor het inleveren van emissierechten eind september snel, terwijl de systemen nog in ontwikkeling waren. Omdat de druk op de sector hoog was, hebben we proactief geadviseerd over prioritering. We communiceerden dat bedrijven bij beperkte capaciteit eerst moesten focussen op het

emissieverslag en het tijdig inleveren van rechten, zodat zij aan hun kerntaken voldeden terwijl we het proces rond de MP's meer ruimte gaven.

Tegelijkertijd ontstond er verwarring doordat lidstaten soms verschillend naar de plannen keken. Wat wij afkeurden op basis van onze strenge kwaliteitseisen, werd elders soms goedgekeurd. We hebben die feedback vanuit de sector serieus genomen. Enerzijds hielden we vast aan de kwaliteit die nodig is voor een betrouwbaar emissiehandelssysteem, en anderzijds hebben we onze eigen goedkeuringsmethode waar mogelijk bijgesteld. Het was een leerproces voor beide kanten, waarbij we doorlopend de balans zochten tussen geloofwaardig toezicht en een werkbare praktijk."

Hoe hebben jullie deze complexe situatie uiteindelijk vlot getrokken?

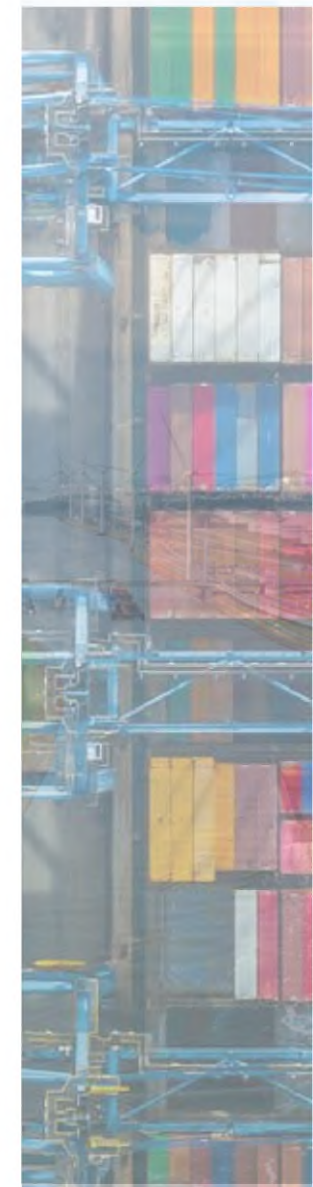
"We hebben op vier fronten tegelijk actie ondernomen. Allereerst zijn we intensief de dialoog aangegaan met de sector en de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KvNR) om te begrijpen waar de knelpunten in het proces en het Europese IT-platform zaten. Dit stelde ons in staat om op korte termijn gerichte verbetervoorstellen te doen. Tegelijkertijd hebben we internationaal het voortouw genomen binnen de Taskforce Maritime. Samen met Duitsland en enkele andere lidstaten hebben we gewerkt aan een eenduidige Europese beoordelingslijn voor monitoringsplannen, wat de voorspelbaarheid voor bedrijven enorm heeft vergroot.

Daarnaast was innovatie cruciaal. Omdat de bestaande systemen onvoldoende overzicht boden, hebben onze IT-specialisten een eigen monitorings- en rapportagetool ontwikkeld. Dit systeem bracht alle datastromen samen, waardoor we precies konden zien welke stappen een bedrijf nog moest zetten. Hierdoor waren wij in staat om zeer gericht compliance assistance te bieden. In de laatste fase voor de deadline hebben we door deze proactieve benadering het aantal dreigende overtredingen tot een minimum weten te beperken.

Tot slot hebben we data-analyse ingezet om zowel de compliance als de handhaving te versterken. Door scheepsbewegingen via satellietdata te volgen, kregen we een veel scherper beeld van de feitelijke doelgroep en konden we de uitstoot van schepen nauwkeurig schatten. Dit hielp niet alleen bij het identificeren van de juiste partijen, maar bood ook een feitelijke basis om bedrijven te stimuleren tijdig aan hun rapportageverplichtingen te voldoen.

Op basis van dit succes werken we nu binnen de Taskforce Maritime en met EMSA aan een Europabrede tool. Het doel is om gezamenlijke afspraken te maken over de toepassing van deze data, zodat er overal in Europa op eenzelfde manier wordt toegezien op de regels. Zo dragen we direct bij aan een duurzaam level playing field en laten we zien dat de NEa door innovatie en internationale samenwerking de standaard zet voor modern en datagedreven toezicht."

"Omdat de bestaande systemen onvoldoende overzicht boden, hebben onze IT-specialisten een eigen monitorings- en rapportagetool ontwikkeld."

Wat zijn de volgende stappen voor de NEa en EU ETS Zeevaart?

"Op de korte termijn blijven we inzetten op compliance assistance, maar de focus verschuift geleidelijk naar een striktere handhaving. Partijen die herhaaldelijk hun verplichtingen niet nakomen, zullen we scherper aanspreken en handhaven.

Voor de lange termijn zetten we vol in op verdere automatisering. De huidige tooling, die nu nog deels buiten onze kernsystemen opereert, willen we volledig integreren in ons Emissiehandelsportaal (EHP). Dit stelt ons in staat om automatische data-validaties uit te voeren en afwijkende emissies direct te signaleren. De uiteindelijke ambitie is een datagestuurd toezichtsproces: het systeem genereert op basis van risicoprofielen een prioriteitenlijst, waardoor onze inspecteurs hun controles nog gericht en effectiever kunnen uitvoeren. Dat is de weg die we inslaan om het toezicht toekomstbestendig te maken."

Hoe hebben jullie deze complexe situatie uiteindelijk vlot getrokken?

Wat is de belangrijkste les die je uit dit jaar hebt getrokken?

"Dat succes het resultaat is van collectief doorzettingsvermogen. Als toezichthouder hebben we dit jaar laten zien waar we voor staan: we zijn behulpzaam waar het kan, maar streng als de situatie daar om vraagt. We hebben de sector bij de hand genomen waar dat moest en hebben ook durven innoveren toen de standaardoplossingen niet voldeden. Daarbij schuwen we het niet om in Europa een tegengeluid te laten horen als dat nodig is om de regelgeving eerlijk en werkbaar te houden voor iedereen. Ik ben er trots op dat we als NEa vooraan lopen; we laten zien dat passie voor het vak en een scherpe blik op de toekomst hand in hand gaan."

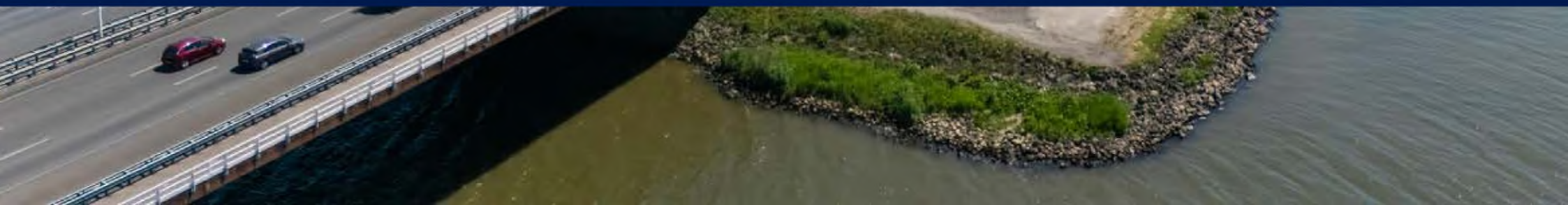
"Door scheepsbewegingen via satellietdata te volgen, kregen we een veel scherper beeld van de feitelijke doelgroep en konden we de uitstoot van schepen nauwkeurig schatten."

Interview Vivian Koura

**Domein Hernieuwbare Energie:
Een jaar van voorbereiding, aanpassing en onverwachte overwinningen**

Het domein Hernieuwbare Energie was er klaar voor. Alles was voorbereid om op 1 januari te starten met **RED3**: het nieuwe register stond in de basis, systemen waren getest, voorlichting was gegeven, adviezen aan beleid gegeven, de bedrijven wisten wat ze moesten doen... Maar de regelgeving lag lange tijd bij de politiek, wachtend op die ene laatste handtekening om met terugwerkende kracht per 1 januari te worden ingevoerd. Inmiddels is het goedgekeurd door de Eerste Kamer, maar dat heeft wel even op zich laten wachten. Parallel vroeg nieuwe regelgeving rond Zeevaart en ReFuelEU aanzienlijke inzet. Dat vereiste intensieve afstemming met beleid en sectoren om de uitvoering werkbaar te maken. In dit interview blikt Vivian terug op de belangrijkste knelpunten, resultaten en lessen uit 2025. Het jaar laat zien wat dit domein onder druk realiseert: voortgang door samenwerking, wendbaarheid en consistente uitvoering.

2025 was een bewogen jaar voor jouw domein.

Wat waren de belangrijkste ontwikkelingen?

"2025 stond volledig in het teken van transitie. We bereidden de overgang van RED2 naar RED3 voor, een mijlpaal die per 1 januari 2026 in zou gaan en waar we al een jaar lang naartoe werkten. Dat betekende: registerbouw, voorlichting, en het aanpassen van werkprocessen. RED3 is een enorme uitbreiding: meer sectoren, complexere systematiek, en een verschuiving van sturing op energie-inhoud naar CO₂-ketenemissiereductie. Daarnaast bleven we natuurlijk ons reguliere toezicht uitvoeren, waren we druk met de jaarafsluiting van 2024 en hebben we een sterke focus gelegd op ketentoezicht. Een voorbeeld? We hebben de sector actief betrokken bij inspectieresultaten, door middel van onder andere een ronde tafel gesprek, waardoor bedrijven zelf hun rol in de keten beter begrijpen. Dat was een bewuste keuze: fraude en misbruik bestrijden doe je niet alleen als toezichthouder, ook de sector en partijen in de keten dragen verantwoordelijkheid en hebben daar een rol in te spelen. Wanneer iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt, hebben Stakeholders en bedrijven meer vertrouwen in het systeem. We doen het samen en dat is een grote stap

vooruit. In 2025 is ook ons nieuwe bedrijfsplan Horizon 2025-2028 gepresenteerd. We hebben gekeken naar wat dit betekende voor ons domein: hoe kunnen we onze missie en visie vormgeven binnen ons domein? Een van de grote pijlers is bijvoorbeeld hoe we publiek belang meer kunnen laten meewegen in onze besluitvorming. En ook de brede opvatting van toezicht: iedereen in het domein doet aan toezicht; van adviseur tot inspecteur."

Je noemt de voorbereiding op RED3 een grote opgave.

Wat waren de grootste uitdagingen?

"De complexiteit en late substantiële wijzigingen. Neem de sector Zeevaart. Een lange tijd gingen we ervan uit dat we deze sector op eenzelfde manier als de andere sectoren konden aanpakken. Pas laat in 2025 bleek dat deze aanpak niet werkte, want hoe kwamen we aan contra-informatie voor deze sector? Ook de Belastingdienst had niet de data die we nodig hadden om hier effectief toezicht op te houden. Dan moet je snel schakelen, terwijl de deadline nadert. Dat heeft veel van onze teams gevraagd. Maar ook het laatste-moment-amendement over ethanol, dat had enorme consequenties voor de systematiek. In een late fase zijn we nog samen met beleid het instrument aan het vormgeven geweest. We hebben met beleid gesproken over hoe we dergelijke wijzigingen in de toekomst beter kunnen managen. Een les: flexibiliteit is cruciaal, maar we moeten ook grenzen stellen. Als regelgeving niet uitvoerbaar is, moet dat tijdig worden signaleerd."

Hoe heeft jouw domein deze druk ervaren?

"Het tweede halfjaar was intens. Prioriteiten stellen was daarbij belangrijk. Toch ben ik trots op wat we hebben bereikt. Denk bijvoorbeeld aan het ReFuel-convenant voor duurzame luchtvaartbrandstoffen. De regelgeving die vanuit Europa werd ingevoerd, moest op maat worden gemaakt voor Nederland. Er moest een convenant komen met de partijen op Schiphol om de regeling te laten werken. Dat dit zoveel werk zou zijn, hadden we vooraf niet voorzien. Uiteindelijk is het een gezamenlijke inspanning geweest met

Schiphol-partijen en beleid. Zonder dat convenant hadden we geen contra-informatie gehad en was Nederland in gebreke gebleven. Een mooi voorbeeld van hoe we, ondanks beperkte capaciteit, impact maken door slim samen te werken. En vergeet niet dat de verplichtingen over 2024 voor RED2 gewoon doorliepen. Dus het 'normale' werk; uitvoeringstoetsen, alle advisering, besluiten en strategische werkzaamheden, inspecties, bemonsteringen, helpdeskvragen, inclusief de implementatie van het nieuwe systeem en alles wat daarbij kwam kijken, was een hele klus. Ik ben dan ook heel erg trots op mijn teams."

Wat waren andere grote successen in 2025?

"Er springen meerdere dingen uit. We hebben belangrijke voorbereidingen getroffen voor RED3, ondanks alle hobbels. Daarnaast is de verhoogde verplichting voor hernieuwbare energie voor vervoer gehaald, een resultaat van goede samenwerking met de sector. En tot slot onze focus en resultaten op ketentoezicht. Door inspectieresultaten transparant te delen, hebben we bedrijven bewust gemaakt van hun verantwoordelijkheid. We zijn er nog niet, maar de stap is wel gezet. En dan hebben we ook nog ons nieuwe brede nalevingsbeleid, de samenwerking met domein Emissiehandel van de NEa, de samenwerking met beleid. Eigenlijk hebben we ondanks alle late wijzigingen en het meerwerk heel veel successen behaald in 2025. We kunnen echt doorbouwen in 2026."

Bij het domein Hernieuwbare Energie komen ook andere zaken kijken. Zo is ook te lezen in de Stand van de NEa, want handhaving en naleving is niet altijd gemakkelijk. De NEa heeft geen zicht op de 'gehele' keten. Wat gebeurt er bijvoorbeeld in het buitenland? Fraude is een substantieel risico bij de markten waar dit domein op toeziet, maar niet alleen in het buitenland. En ook daarom is samenwerking met de keten zo belangrijk.

Hoe kijkt je aan tegen de werking van de keten?

"Complexe (internationale) leveringsketens van hernieuwbare energie zijn fraudegevoelig. We willen in 2026 meer inzicht krijgen in het functioneren van het stelsel en in de keten, ook buiten Nederland. Als onderdeel van de keten is samenwerking met en toezicht op CBI's (Conformiteitsbeoordelingsinstantie, ook wel bekend als certification body) hierbij essentieel, maar we moeten realistisch blijven, we kunnen niet alles controleren. We willen wel kijken waar wij impact kunnen maken. De focus moet liggen op betere samenwerking in Europa. Er is nu versnippering van toezicht. Het is niet altijd helder welke lidstaat op welk CBI toezicht houdt. Zo kunnen er gaten of dubbelingen ontstaan in het toezicht. Daar wordt aan gewerkt door de Europese Commissie en wij vragen beleid regelmatig om zich daar blijvend sterk voor te maken in Europa. Wat betreft nalevingshulp: Dat staat bij ons nog altijd hoog in het vaandel. En we blijven dat bieden, maar wel slimmer. Bij RED3 krijgen we te maken met grotere en meer doelgroepen. Daar moeten we efficiënter in worden, bijvoorbeeld door standaardantwoorden en gerichte communicatie."

Hoe wordt de samenwerking met de gehele keten vormgegeven? Vivian sprak eerder over een ronde tafel waar resultaten van inspecties werden gedeeld.

Kun je iets meer vertellen over de uitkomsten van deze ronde tafel?

"Deelnemers gaven aan dat misstanden in de biobrandstofketen en publieke berichtgeving het (maatschappelijk) vertrouwen in de sector onder druk kunnen zetten. Dat vraagt om een gezamenlijke aanpak: structureel werken aan een robuust systeem. De sector vroeg tijdens de bijeenkomst om meer actieve kennisdeling van de NEa richting zowel de betrokken marktpartijen als andere toezichthouders, zodat signalen consistent worden opgepakt en

onnodig alarmisme wordt voorkomen. We onderschrijven dit belang en werken al aan structurele samenwerking met onder meer Politie, Douane en ILT. Ook roepen wij al enige tijd op om alle signalen van mogelijke onregelmatigheden te melden. Dat kan anoniem via het [NEa meldpunt](#), maar ook mondeling bij een NEa inspecteur. Wij hebben ook aangegeven dat wij binnen Nederland signalen zien die wijzen op kwetsbaarheden in de keten. Dit kunnen wij onderbouwen met voorlopige bevindingen uit inspecties. Dat was een eyeopener voor de aanwezige bedrijven. Verschillende marktpartijen hebben ook aangegeven dat zij zelf verantwoordelijkheid nemen waar dat kan, bijvoorbeeld door strengere interne controles en bezoeken aan leveranciers. We moedigen dergelijke extra inspanningen van bedrijven echt aan, want wij doen al heel veel, maar samen staan we veel sterker."

Tot slot: Hoe kijkt je terug op 2025 en wat neem je mee naar 2026?

"Als een jaar van groei. We hebben niet alleen inhoudelijke stappen gezet, maar ook onze werkwijze vernieuwd. Ons bedrijfsplan Horizon heeft ons gedwongen na te denken over wat toezicht in het licht van onze missie en visie betekent voor ons domein. Dat is een proces, geen eindpunt. En ja, het was druk. Maar als ik zie wat we hebben bereikt, dan ben ik heel optimistisch over 2026. Twee lessen. We moeten keuzes maken. Niet alles kan, dus we focussen op waar we het meeste verschil maken (impact en waar zitten de grootste risico's). En twee: toezicht is breder dan inspecties alleen. Beleidsadvies, compliance assistance, het zijn allemaal instrumenten om naleving te bevorderen. In 2025 hebben we stappen gezet, zoals het integreren van het publieke belang in onze besluitvorming. Dat is een ontwikkeling die we voortzetten. We gaan in 2026 nog meer samenwerken met het domein Emissiehandel via het ETS-2/RED3-programma. Door krachten te bundelen, ook intern, maken we het werk efficiënter voor onszelf en voor de sector."

"2025 stond volledig in het teken van transitie. We bereidden de overgang van RED2 naar RED3 voor, een mijlpaal die per 1 januari 2026 in zou gaan en waar we al een jaar lang naartoe werkten."

Feiten en cijfers Hernieuwbare Energie

Hieronder vindt u de cijfers over 2025 van Hernieuwbare energie voor vervoer. In 2025 bedroeg de jaarverplichting voor brandstofleveranciers 29,4%. Dit betekent dat het totaal aan geleverde benzine, diesel en zware stookolie aan wegvervoer in Nederland voor bijna één derde uit hernieuwbare energie moest bestaan. De Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) ziet dat bedrijven op koers liggen om hun jaarverplichting hernieuwbare energie voor vervoer 2025 te halen. De cijfers worden binnenkort volledig bekendgemaakt. Lees hier meer: [Eerste resultaten Jaarafsluiting 2025](#) | [Nederlandse Emissieautoriteit](#)

Rekeningen

Op 1 maart 2026 waren er 426 open rekeningen, waarvan 405 inboekers. Dit betekent een stijging van ruim een kwart. Dit komt met name door een stijging van rekeningen van inboekers van elektriciteit.

Jaarverplichting

In 2025 hadden 39 bedrijven een jaarverplichting. In 2024 waren dat 41 bedrijven. Het aantal bedrijven met een verplichting is altijd vrij stabiel. Dit gaat wel veranderen in 2026, met de verplichting die gaat rusten op de sectoren zeevaart en binnenvaart.

Hernieuwbare Brandstofeenheden (HBE's)

In de tabel staan de hoeveelheden bijgeschreven HBE's, onder aanname dat alles dat dubbel tellend kan worden, dat vóór 1 april 2026 ook wordt. De totale verplichting (uitgedrukt in HBE's) is iets lager dan vorig jaar, ondanks de stijging in het percentage van de jaarverplichting; dit komt door de daling in brandstofleveringen. In 2025 zagen we desondanks een stijging in het aantal bijgeschreven HBE's ten opzichte van 2024.

Toezicht & handhaving

In 2025 is het aantal inspecties toegenomen ten opzichte van 2024, naar in totaal 46. Een substantieel deel hiervan waren inspecties in de aanvoerketen. Waar in 2024 nog de focus lag op Nederlandse bedrijven die gecertificeerd waren als point of origin van reststromen, is in 2025 een groter scala aan soorten bedrijven geïnspecteerd: ook collecting points, biodieselproducenten en traders kwamen aan bod. Daarnaast hebben we ook bijwoningen gedaan van (her)certificeringen door private duurzaamheidsauditors.

2025 was ook een belangrijk jaar voor monsternamen, waarmee de biocomponent van brandstoffen wordt vastgesteld. In totaal hebben we bij 26 bedrijven monsters afgenomen. Een deel hiervan waren monsters van biokerosine voor luchtvaart. Daarnaast zijn er voor het eerst monsters van grondstoffen afgenomen in de aanvoerketen.

Helpdesk HE

In 2025 zijn 1231 tweedelijsvragen beantwoord, een stijging met een kwart (2024: 926). 'Tweedelijs' betekent dat ze door inhoudelijke experts moesten worden afgehandeld, en niet door medewerkers van de Helpdesk zelf. De onderwerpen zijn zeer divers. Duidelijk is wel dat de nieuwe wetgeving voor de implementatie van RED3 en ook het inboeken van elektriciteit onderwerpen zijn waarover veel vragen leven bij de doelgroepen van de NEa.

HBE's

	2025
HBE-C	979.376
HBE-B	43.914.178
HBE-O	9.531.349
HBE-G	66.662.840
Totaal	121.087.743

Interview met de oude garde

20 jaar NEa: Van stempelwerk tot systeemverandering

Den Haag, 2005. In een kantoorpand aan het Willem Witseplein zit een handvol ambtenaren gebogen over stapels papier. Ze stempelen, controleren, bellen... Ze werken aan de implementatie van het emissiehandelsysteem (EU ETS) en leggen zo de eerste steen voor wat later uitgroeit tot een groeiende autoriteit: de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa). "Het EU ETS was nieuw en een van de belangrijkste instrumenten van de EU in de strijd tegen klimaatverandering," vertelt Roderik de Ridder. "Wij hielden toezicht op de naleving van de regels en ondersteunden bedrijven bij hun verplichtingen. We hielpen met de eerste monitoringsplannen en protocollen voor emissiehandel. De toenmalige directeur stempelde nog persoonlijk elke pagina van de monitoringsprotocollen," lacht hij als hij terugdenkt aan die 'pioniersfase'. "We hadden geen flauw idee hoe groot de NEa zou worden." Wat toen al zichtbaar was, vormt nog steeds de kern van de NEa: een organisatie die toegewijd werkt aan haar publieke taak, toegankelijk is voor bedrijven en partners, en zich ontwikkelt tot een toonaangevende autoriteit binnen het Europese klimaatbeleid.

Twintig jaar later is de NEa uitgegroeid tot een autoriteit met een breed en groeiend takenpakket en ruim 160 medewerkers. Alle nieuwe en afgeronde taken en verantwoordelijkheden zijn terug te vinden in dit jaarverslag en de Stand van de NEa. Ondanks alle veranderingen in twintig jaar tijd, is er volgens de 'oude garde' één ding hetzelfde gebleven: "De informele sfeer. En het gevoel dat we samen iets belangrijks doen ook." Die informele cultuur werd een handelsmerk, ook toen de organisatie verder groeide en professionaliseerde.

Geen handleiding

Toen de NEa in 2005 werd opgericht stond het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS) nog in de kinderschoenen. Bedrijven kochten voor het eerst CO₂-rechten en de NEa controleerde of ze zich aan de regels hielden. "We hadden geen handleiding," vertelt Patty Leyting, die in 2004 als allround medewerker begon. "Toen het eerste register live ging,

belden bedrijven ons constant met vragen. Een oud-collega zei 'Laten we een helpdesk beginnen.' Zo is Voorlichting & Registerbeheer ontstaan. Eerst met z'n tweeën, maar inmiddels een complete afdeling met twintig collega's die in totaal maar liefst tien talen spreken om bedrijven zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen bij het naleven van de regelgeving. Die ontwikkeling onderstreept hoe de NEa vanaf het begin inzet op toegankelijkheid. Bedrijven moeten niet alleen voldoen aan regels, maar ze ook begrijpen en kunnen toepassen.

De vroege jaren kenmerkten zich door improvisatie en enthousiasme. Bas Kroon, die in 2009 als trainee binnenkwam, herinnert zich de zogeheten RE-club (Register & Emissies): "We werkten keihard, maar lachten ook veel. Ik was zo enthousiast dat ik na mijn traineeship besloot te blijven. En ik zit er nog steeds," zegt hij lachend. "Ik hecht waarde aan mijn eerste jaren, omdat er toen continu iets nieuws bij kwam: nieuwe systemen, nieuwe wetgeving, nieuwe onderwerpen. Dat bracht uitdagingen met zich mee en die hebben we, door de groei van de NEa en het bredere takenpakket, nog steeds."

Vorig jaar interviewden we Bas en zijn collega Tessel over de IT-veranderingen binnen de NEa. Lees hier het artikel: ['Van excelsheets naar een toekomstbestendig applicatielandschap'](#).

Geen handleiding

Naarmate het EU ETS zich uitbreidde, groeide ook de NEa. Er kwamen in de loop der jaren steeds meer nieuwe taken bij zoals hernieuwbare energie voor vervoer en toezicht op biobrandstoffen. De organisatie transformeerde van niche-speler tot toonaangevende autoriteit in verschillende markten. “De grootste uitdaging? Niet te veel op je bord scheppen,” zegt Jaap Bousema, die de groei van dichtbij meemaakte. “We wilden alles goed doen, maar moesten leren prioriteiten te stellen. Het is fascinerend om te zien hoe de NEa zich van een klein pionierend team met één taak heeft ontwikkeld tot een organisatie die inmiddels bijna acht keer zo groot is geworden. Dat heeft veel groei in kennis en professionaliteit gevraagd.”

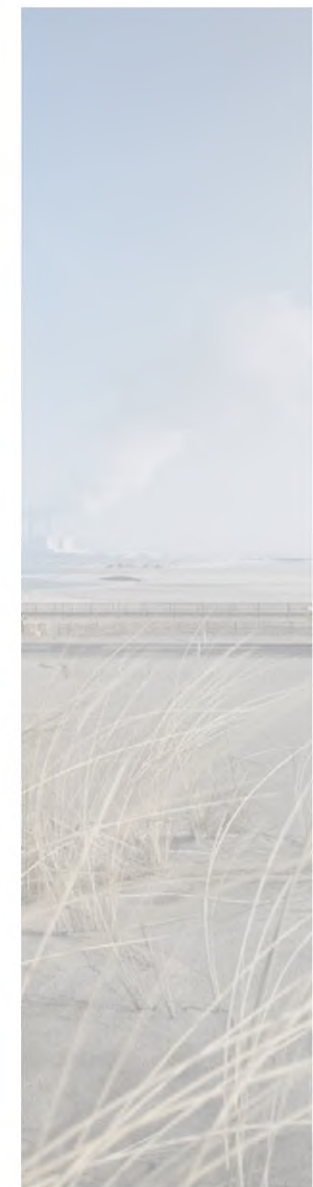
Edyta Burger, ook al jaren betrokken bij de NEa, zag hoe het toezicht veranderde: “Vroeger werkten we reactief; nu gebruiken we data en risicoanalyses om proactief te sturen. Het toezicht is professioneler geworden, maar we blijven luisteren naar bedrijven. Dat maakt ons toezicht effectief. De balans tussen professionalisering en de menselijke maat is cruciaal, zodat het toezicht blijft bijdragen aan een goed werkend emissiehandelssysteem en aan een klimaatneutrale samenleving.”

Het jubileumjaar (2025): feesten, reflecteren en vooruitblikken

Het 20-jarig jubileum in 2025 was voor de NEa een moment van trots en reflectie. Het eerste jubileum-evenement vond plaats in april: de jubileumeditie van de Netwerkbijeenkomst, waar meer dan 300 bedrijven op afkwamen. Het evenement werd gehouden in Babylon, nabij Centraal Station Den Haag. “We organiseren al jaren de NEa Netwerkbijeenkomst, maar dit jaar had het een feestelijk tintje,” zegt directeur-bestuurder Mark Bressers. “De laatste jaren vonden de bijeenkomsten plaats op de Koningskade, maar voor het jubileum besloten we er wat meer werk van te maken. Nog steeds even interessant als voorgaande edities, maar nu met extra's. Het was een leerzame en inspirerende dag.” Het bestuur heeft dit jaar ook, in het kader van het jubileum, een dag doorgebracht met het oud bestuur om de veranderingen, groei en professionaliseringsslag te bespreken. Meer hierover leest u in ['het interview met het bestuur'](#).

In juni 2025 was er het NEa Jubileumfeest. Samen met oud, huidig en nieuw personeel werd het 20-jarig jubileum gevierd in het Hofhouse in Den Haag, waarbij onder andere werd gedanst op muziek van de eigen NEa-band. “Het was een geweldige avond,” zegt Patty. “Medewerkers en oud-medewerkers werkten samen aan sketches en lieten daarbij zien hoe de NEa de afgelopen jaren is veranderd. Het was zo leuk om oud-collega's weer eens terug te zien en bij te praten.” Bas Kroon: “Het mooiste was om te zien hoe generaties samenkwamen. De mensen die in 2005 begonnen, stonden naast stagiaires van nu. En allemaal met hetzelfde gevoel: we doen belangrijk werk.”

Als laatste was er in september 2025 de NEa 1-Daagse. “Sinds de coronaperiode organiseert de NEa elk jaar de NEa 2-Daagse: twee dagen om alle collega's te verbinden,” vertelt Patty. “Omdat er in 2025 al veel feestelijkheden waren, kozen we voor een 1-Daagse op het strand van Scheveningen, met sprekers, workshops en lekker eten: een verbindende en inspirerende dag.”

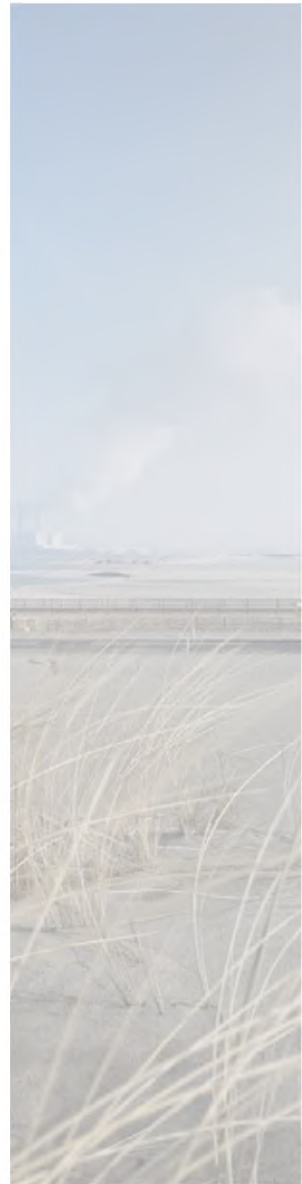
De toekomst: ambitie en kameraadschap

Met de aangescherpte EU-doelen voor 2030 en 2050, nieuwe taken en een veranderend politiek speelveld staat de NEa voor nieuwe uitdagingen. Het nieuwe bedrijfsplan 'Horizon 2025–2028', speelt hierop in. “We hoeven niet overal als eerste bij te zijn,” benadrukt de oude garde. “Blijf focussen op wat we goed kunnen: betrouwbaar toezicht, praktische ondersteuning en een cultuur waar mensen zich thuis voelen.” Edyta Burger vult aan: “De komende jaren draait het om professionalisering en verbinding. Data en technologie helpen ons professioneler te werken, maar de menselijke maat blijft cruciaal.”

Er is weinig hetzelfde gebleven door de enorme groei van de afgelopen jaren. De NEa is niet alleen gegroeid in omvang, maar ook in taken: naast Emissiehandel kwamen er twee nieuwe domeinen bij Hernieuwbare Energie en Serviceverlening & Organisatie. Wat niet veranderd is, is de sfeer. Ondanks alle veranderingen en de fikse groei is de werkomgeving nog steeds heel prettig: met betrokken en ambitieuze mensen, in een informele cultuur.”

Patty: “Vroeger hadden we elke donderdag en vrijdag een borrel. Dan praatten we net zo makkelijk over nieuwe wetgeving als over weekendplannen. Nu we met 160 medewerkers zijn, moet je bewuster werken aan verbinding. Maar het gevoel is hetzelfde gebleven: we doen het samen met dezelfde drijfveren.” En dus gaat de NEa verder, met dezelfde mix van ambitie en kameraadschap die al twintig jaar haar succes bepaalt. “We weten niet precies hoe de toekomst eruitziet. Maar we weten wel hoe we er samen naartoe gaan.”

Wat toen al zichtbaar was, vormt nog steeds de kern van de NEa: een organisatie die toegewijd werkt aan haar publieke taak, toegankelijk is voor bedrijven en partners, en zich ontwikkelt tot een toonaangevende autoriteit binnen het Europese klimaatbeleid.

Interview Bas Kiviet

**Domein Serviceverlening & Organisatie:
Bouwen aan de toekomst**

Het jaar 2025 gaat voor het Domein Serviceverlening & Organisatie de boeken in als het jaar van een nieuwe strategische koers, transitie en grondwerk. Als serviceverlener en stafafdeling van de organisatie was het domein S&O drukdoende met het leggen van de fundamenten die de ambitie van de organisatie mogelijk maken. In dit interview blikt Bas terug op een jaar van succesverhalen, uitdagingen en lessen, met de openheid die kenmerkend is voor de NEa.

Een nieuw bedrijfsplan

Onder domein S&O valt ook de bedrijfsvoering. Laten we starten met de nieuwe strategie. In 2025 werd het bedrijfsplan Horizon 2025-2028 geïntroduceerd. Kun je hier iets meer over vertellen?

"Het nieuwe bedrijfsplan is in 2024 samen met de gehele organisatie opgesteld en begin 2025 gepresenteerd. Met een aangescherpte missie en een nieuwe visie en kernwaarden werken we toe naar een organisatie die klaar is voor de toekomst. Domein S&O speelt – net als de andere domeinen – een grote rol om onze missie en visie uit te dragen en waar te maken. Om handen en voeten te geven aan de nieuwe strategie hebben we als organisatie een ontwikkelplan opgesteld. In het kader daarvan zijn in 2025 grote en kleine veranderprojecten opgestart. Ons domein werkt voornamelijk aan de professionalisering van de bedrijfsvoering en het uitbouwen van onze autoriteitspositie. Dat betekent concreet: hoe zorgen we ervoor dat we als organisatie beter, slimmer en zichtbaarder worden? En hoe versterken we onze positie als toezichthouder en adviseur? We hebben in 2025 al enkele grote stappen gezet. Maar we moeten ook eerlijk zijn: 2025 was het jaar van het grondwerk. We hebben plannen gemaakt, projecten opgestart, teams geherstructureerd en systemen voorbereid. Pas in 2026 en 2027 gaan we echt de vruchten plukken van wat we in 2025 hebben gedaan."

100% gefinancierd door ministeries

De NEa had groeidoelstellingen die niet behaald zijn. Waarom werden ze niet gehaald?

"We zijn in 2025 opnieuw flink gegroeid, alleen niet zoveel als we van tevoren hadden bedacht. Een groot deel van onze groeidoelstellingen is doorgeschoven naar 2026. En ook daar moeten we nog zien of we dit behalen. Waarom? Het punt is: we zijn 100% opdracht gefinancierd en we plannen op maximale scenario's. Als een ministerie zegt: 'Misschien komt er nieuw beleid op jullie werkterrein', dan nemen we daar ruimte voor op in onze begroting. Afgelopen jaar is de beleidsontwikkeling minder snel gegaan dan voorzien en zijn er taken niet doorgegaan. Daar komt ook bij dat de financiële omgeving is veranderd. We hebben te maken met bezuinigingen en houden er ook rekening mee dat er nieuwe taakstellingen op ons af zullen komen. Met het oog daarop zijn we iets voorzichtiger geworden met het aannemen van nieuwe collega's, en werken we bijvoorbeeld wat meer met inhuurkrachten. De NEa genereert weliswaar veel inkomsten voor de overheid, maar we zijn volledig 'opdrachtgefinancierd'. Dat betekent in de praktijk, dat we ieder jaar opnieuw afspraken moeten maken met onze opdrachtgevers - de ministeries van Economische Zaken & Klimaat, Infrastructuur & Waterstaat en Financiën - over het geld dat we mogen uitgeven om ons werk te kunnen doen. We zijn een organisatie waar weinig tot geen lucht in zit. Elke euro, elke FTE, elke taak moet worden geprioriteerd. En met die taakstellingen die eraan komen, wordt dat alleen maar belangrijker. We moeten echt kiezen: wat doen we wel, en wat laten we varen. Dat is niet leuk, maar wel noodzakelijk. En soms ook pijnlijk, want we willen ons werk natuurlijk zo goed mogelijk doen."

Huisvesting: een bottleneck opgelost

2025 speelden er bij het domein meerdere belangrijke veranderingen. Teams werden geherstructureerd, systemen moesten over van het ene ministerie naar het andere, kantoorautomatisering moest veranderen en er werd intern verhuisd. Op die verhuizing is heel lang gewacht. Hoe was dat in 2025?

In "Huisvesting" was in 2025 een echte bottleneck. De NEa is de afgelopen 2 jaar hard gegroeid, maar in ons pand aan de Koningskade in Den Haag hadden we maar één verdieping tot onze beschikking. We zijn blij dat we in 2025 eindelijk meer ruimte hebben gekregen, dat was echt nodig. Het was een uitdaging voor onze manager bedrijfsvoering en team Facilitaire Dienstverlening, maar het is gelukt. We hebben inmiddels twee verdiepingen tot onze beschikking. Nu is het zaak om de verdiepingen efficiënt in te richten. We moeten slim omgaan met onze ruimte, en dat vraagt om creatieve oplossingen."

De overvaring: een complexe operatie

Niet alleen had de NEa te maken met een interne verhuizing. Ook moest er een overgang in werking gezet worden van de systemen van I&W naar EZK.

"Dat was één van de grootste uitdagingen in 2025 en zal ons ook in 2026 bezig houden. Het klinkt misschien als een kleine ingreep, maar het was een heel ingrijpend proces. Als kleine overheidsorganisatie zijn wij ooit opgericht als dienstonderdeel van wat nu het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat is. Sinds die tijd maken we gebruik van allerlei systemen en diensten die vanuit dat ministerie worden aangeleverd. Een jaar of acht geleden is het eigenaarschap van de NEa belegd bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Afgelopen jaar heeft I&W aangekondigd dat zij de dienstverlening aan ons wilden beëindigen. Dat betekent dus dat we werkzaamheden en systemen moeten 'insourcen' of dat we op zoek moeten naar nieuwe dienstverleners. Het gaat met name om dienstverlening op het

vlak van financiële administratie, inkoop, informatiebeheer en kantoorautomatisering. In 2025 zijn we hard op zoek gegaan naar alternatieven en ik heb er alle vertrouwen in dat we de meeste transities in 2026 kunnen realiseren."

Teamontwikkeling: dit gebeurde er bij de verschillende teams

Naast bovenstaande ontwikkelingen in de bedrijfsvoering willen we natuurlijk ook horen wat er in de rest van het domein is gebeurd. Wat zijn de successen en uitdagingen geweest binnen de andere teams onder Domein S&O?

Voorlichting & Registerbeheer: nieuwe taken en uitdagingen

"Bij het team Voorlichting & Registerbeheer stond 2025 vooral in het teken van de nieuwe taak EU ETS Zeevaart. Dat was een enorme operatie: er zijn heel veel vragen binnengekomen en nieuwe rekeningen geopend. De wetgeving die de NEa uitvoert is behoorlijk complex. Daarom vinden we het belangrijk dat we de bedrijven die aan de regels moeten voldoen, en die de transitie naar groenere productie moeten doormaken, zo goed mogelijk ondersteunen. Bijvoorbeeld door vragen te beantwoorden en door aanpassingen in onze registers zo snel mogelijk door te voeren. Binnen dit team investeren we in onze ICT-ondersteuning. Onze kracht ligt in menselijk contact: uitleggen, begeleiden, toezicht houden met oog voor de praktijk. Achter de schermen zoeken we wel naar manieren om slimmer te werken, zodat onze mensen tijd hebben voor wat écht waarde toevoegt."

Informatievoorziening: professionalisering en schuulpunten

"Team Informatievoorziening (IV) is een compleet nieuw team en verder uitgebreid. Zij hebben achterstallig onderhoud weggewerkt en gewerkt aan nieuwe systemen en kaders op het gebied van informatiebeveiliging en beleid. Dat schuurt weleens met andere afdelingen binnen de organisatie, en dat mag. We willen innovatie niet tegenhouden, maar we willen wel dat het veilig en verantwoord gebeurt. Successen zijn verder de voorbereidingen

voor deelname aan het AI programma van SSC-ICT met de inzet van VLAM.ai en de voorbereidingen voor de overgang van Content Manager naar Rijksdoc. Maar ook bijvoorbeeld het optimaliseren van ons zaakstelsel Topdesk, Allemaal noodzakelijke dingen om verder te kunnen professionaliseren."

Kwaliteit- en procesmanagement: enorme stappen gemaakt

"Binnen de NEa hebben we een team dat zich volledig richt op kwaliteit- en procesmanagement. Dit heeft alles te maken met de professionalisering die we hebben ingezet. Deze afdeling brengt alle processen binnen de NEa in kaart. Zo weet iedereen welke processen er zijn en waar ze moeten beginnen. Het team heeft in 2025 enorme stappen gezet en is overgegaan naar een nieuw programma (MAVIM) voor procesmanagement om alles voor de organisatie nog overzichtelijker te maken."

Communicatie: nauwer betrokken bij elk proces

"Op de afdeling communicatie is er een hoop veranderd en zijn er grote stappen gezet op het gebied van professionalisering. De nieuwe teammanager is in 2025 met haar team aan de slag gegaan met communicatieplannen voor de taken en heeft de afdeling scherper neergezet binnen de organisatie. Twee successen in 2025 waren de introductie van ons sociaal intranet en de vernieuwing van de website. Beide projecten zijn een ongoing proces waar steeds verbetering nodig is, maar de interne communicatie is echt verbeterd. Ook over onze vernieuwde website horen we positieve berichten. We bouwen bij communicatie steeds verder uit. Zo wordt in 2026 onze nieuwe huisstijl geïntroduceerd."

Een organisatie in beweging

Hoe kijk je terug op 2025 en vooruit naar 2026?

"2025 was vooral een jaar van voorbereiden, herstructureren en stabiliseren. De Horizon-strategie geeft richting en dit jaar gaat er geogst worden wat er in 2025 is gezaaid. Met hechte teams, duidelijke prioriteiten en een scherper beeld van de uitdagingen (financiering, taakstellingen, professionalisering) is de organisatie klaar voor de volgende fase."

"Ons domein werkt voornamelijk aan de professionalisering van de bedrijfsvoering en het uitbouwen van onze autoriteitspositie. Dat betekent concreet: hoe zorgen we ervoor dat we als organisatie beter, slimmer en zichtbaarder worden? En hoe versterken we onze positie als toezichthouder en adviseur?"

Feiten en cijfers Serviceverlening & Organisatie

Het domein Serviceverlening & Organisatie is de motor achter de NEa en bestaat uit verschillende teams, van communicatie tot financiën, IT en onze helpdesk. Het was een druk jaar voor iedereen. Dat is te lezen in het [interview met domeinhoofd Bas Kiviet](#). Hieronder de cijfers over 2025.

In de media

De NEa staat steeds meer in de publieke aandacht. Dat komt vooral door de uitbreiding van de taken en wijzigingen die er plaatsvinden binnen deze taken. Het aantal bezoeken op de website is wel iets gedaald. Dit komt onder andere doordat we voor bijvoorbeeld CBAM een aparte website hebben gelanceerd. Ook werken veel bedrijven via onze ICT systemen, waar zij ook de nodige informatie kunnen vinden. Het aantal nieuwsberichten vanuit de NEa zelf is gestegen, maar het aantal berichten in de media is ten opzichte van 2024 wat gedaald. De pers wist ons wel te vinden. In dit jaarverslag vindt u dan ook de [NEa in het Nieuws pagina](#) met de belangrijkste mediaberichten.

Helpdesk

Ten opzichte van 2024 zien we een ruime stijging in het aantal vragen, zowel bij de eerstelijns helpdeskvragen als bij de complexere tweedelijns vragen die afgehandeld worden door onze adviseurs. De stijging in het aantal ontvangen vragen is voornamelijk toe te schrijven aan de uitbreiding van het EU ETS. Vanaf 2025 vallen ook de scheepvaartmaatschappijen onder het bestaande Europese Emissiehandelssysteem en hebben de bedrijven voor het eerst moeten betalen over de gerapporteerde CO2-uitstoot. Tevens is er ook een groter volume aan rekeningaanvragen verwerkt om de scheepvaartmaatschappijen te voorzien van de benodigde toegang in het EU ETS register. Tenslotte is er een duidelijke toename te zien in het aantal vragen voor Hernieuwbare Energie, met name door de laatste ontwikkelingen in de nieuwe regelgeving en de implementatie van REDIII.

Cijfers serviceverlening en organisatie

	2025	2024
Helpdesk vragen (eerstelijns)	7746	6425
Helpdeskvragen (tweedelijns)	3482	2086
Website bezoeken	201.183	207.629
Nieuwsberichten	42	35

Interview Dimitri Lindijer

**De taak Inframarginale Electriciteitsheffing (IME) afgerond:
Samenwerking, coulance en digitale innovatie**

De NEa voerde in 2025 de taak Inframarginale Elektriciteitsheffing (IME) uit. Een tijdelijke Europese heffing (belasting) op hoge inkomsten van elektriciteitsproducenten. Voor Nederland betrof dit met name wind, zon, waterkracht, biomassa, biogas, afval, kernenergie en steenkool. De regeling gold voor de periode van 1 december 2022 tot 1 juli 2023 en was bedoeld om excessieve winsten als gevolg van hoge energieprijzen af te romen. De Europese verordening werd op 17 juli 2024 verankerd in de Nederlandse wet. De uitvoering door de NEa liep in 2025 en is in zijn laatste fase beland. Enkele juridische zaken lopen nog door, maar de kern van de operatie, zoals de verwerking van marktinkomstenverslagen en samenwerking met de Belastingdienst, is afgerond. Lees hier het interview met adviseur/projectleider Dimitri Lindijer. Hij vertelt over hoe deze taak bij de NEa terechtkwam, waarom we deze taak wilden uitvoeren en wat de successen zijn geweest.

Geen taak die voor de hand ligt om door de NEa uit te voeren?

"Destijds heeft het ministerie van KGG de NEa gevraagd om deze taak op zich te nemen. We zagen hierin ook onze verantwoordelijkheid en wilden graag bijdragen. Als relatief kleine uitvoeringsorganisatie met korte lijntjes en een pragmatische aanpak konden we toegevoegde waarde bieden. Daarom hebben we goed gekeken naar wat de doelgroep aan 'doe-kracht' had, en hoe we de regeling zowel voor hen als voor onszelf uitvoerbaar konden houden. We volgden een pragmatische en enigszins coulante aanpak, waarbij bedrijven voldoende ruimte kregen om eventuele fouten te herstellen. Deze flexibele benadering versterkte niet alleen de uitvoerbaarheid, maar droeg ook bij aan de maatschappelijke relevantie van onze organisatie."

Wie waren betrokken bij de uitvoering van IME, zowel intern als extern?

"Het interne projectteam bestond uit een projectleider, een data-analist, een inspecteur, een jurist, een medewerker van Voorlichting en Registerbeheer en ikzelf als adviseur/projectleider. We werkten nauw samen met de Belastingdienst (verantwoordelijk voor aangifte en inning) en we konden een beroep doen op advies van de Autoriteit Consument & Markt (ACM)."

Welke werkzaamheden heeft de NEa uitgevoerd binnen IME?

"De NEa was verantwoordelijk voor twee kerntaken bij de uitvoering van de IME:

1. Het bepalen van de doelgroep

De NEa gebruikte gegevens van netbeheerders om precies te identificeren welke productie-installaties onder de heffing vielen. Vervolgens lichtte zij de betrokken elektriciteitsproducenten hierover in, zodat zij wisten dat zij aan de regeling moesten voldoen.

2. Het controleren van de marktinkomstenverslagen

Producenten moesten uiterlijk 1 april 2025 hun financiële verslagen indienen, waarin zij hun inkomsten uit elektriciteitsproductie rapporteerden. De NEa toetste deze gegevens op juistheid, voerde waar nodig correcties door en stuurde de definitieve cijfers door naar de Belastingdienst. Die zorgde vervolgens voor de daadwerkelijke inning van de heffing.

Door deze stappen zorgde de NEa ervoor dat de heffing eerlijk en efficiënt werd toegepast – zonder onnodige administratieve lasten voor producenten, maar wel met voldoende controle om misbruik te voorkomen."

Hoe zijn de processen verlopen en hoe is het project afgerond?

"De uitvoering kende piekmomenten, met name rond de deadline van 1 april 2025, toen alle verslagen moesten zijn ingeleverd. Dankzij een gestroomlijnd proces, waaronder een digitaal portaal voor aanlevering en controle, verliep de operatie soepel. Het overgrote deel van de belastingplichtigen leverde tijdig hun gegevens aan. De afronding bestond uit: Datavalidatie en -analyse (onder andere voor inspectiedoeleinden), overdracht aan de Belastingdienst voor de daadwerkelijke inning en de evaluatie met het MT en bestuur, waaruit lessen zijn getrokken voor toekomstige complexe regelingen."

Wat waren de belangrijkste ervaringen, uitdagingen en succesfactoren?

"De NEa evalueerde het traject en benadrukte vijf succesfactoren:

- **Kleine, wendbare organisatie**

De compacte teamsamenstelling en directe betrokkenheid van het bestuur maakten snelle besluitvorming mogelijk. Bureaucratische barrières ontbraken, wat cruciaal was voor een regeling die flexibiliteit vereiste. Daarnaast beschikte de NEa over diepgaande kennis op het gebied van inspecties en juridische kaders, wat de uitvoering versterkte. Ook was er veel vertrouwen in de medewerkers om zelfstandig keuzes te maken, waardoor het team gedreven was en snel keuzes kon maken.

- **Vertrouwen en acceptatie van fouten**

Vanuit het ministerie van KGG was bij aanvang afgestemd dat fouten onvermijdelijk waren bij deze eenmalige, complexe regeling. Deze transparante houding – ook richting bewindspersonen en de Tweede Kamer – creëerde veel ruimte en vertrouwen en leverde een leercultuur op waarbij medewerkers oplossingen konden bedenken die niet zijn gebaseerd op wantrouwen en controle.

- **Focus op de menselijke maat**

De NEa koos bewust voor een coulante benadering: geen snelle boetes, maar maximaal ondersteuning en ruimte voor bedrijven om fouten te herstellen. Dit voorkwam weerstand bij de doelgroep en negatieve publiciteit. Producenten ervoeren de NEa als constructief, ondanks de als 'vervelend' bestempelde heffing.

- **Houd het simpel**

De NEa pleitte voor een vereenvoudigde rekenmethode, waardoor bedrijven hun aangifte niet hoefden te baseren op dure accountantscontroles. Dit verbeterde de compliance en verlaagde de drempel voor deelname.

- **Sterk IT-platform**

Het digitale portaal (gebouwd met Mendix) was een gamechanger: producenten leverden documenten digitaal aan, de NEa had realtime inzicht in de voortgang, en een geïntegreerde rekenmodule reduceerde fouten en tijdsinvestering. Daarnaast maakte het platform data-analyse mogelijk voor inspectietaken. De NEa kon dit realiseren dankzij een gecommitteerde IT-partner (dezelfde als voor het EHP en REV)."

Hoe heb je het werken aan dit project zelf ervaren?

"Dit was mijn eerste project bij de Rijksoverheid en daarmee een bijzonder leerzame en inspirerende ervaring. Ik begon als adviseur binnen het projectteam, maar kreeg al snel de verantwoordelijkheid voor het projectmanagement. Dat maakte het niet alleen uitdagend, maar ook erg waardevol om mezelf verder te ontwikkelen. Binnen de NEa werkten we in een hecht en competent team, waar iedereen precies wist wat zijn of haar rol en verantwoordelijkheid was. Door de korte lijnen en efficiënte afstemming konden we vaak al oplossingen bedenken voordat we zelfs maar in teamoverleg gingen. Dat zorgde voor een prettige

dynamiek en een hoog tempo. Het werken onder tijdsdruk naar een deadline toe was soms spannend, maar des te bevredigender toen we een uitstekend resultaat neerzetten. Hoewel de doelgroep niet blij was met de regeling zelf, hebben we met de introductie van de dagvoorstelmethod, het rekenmodel en het portaal wel een grote stap gezet om het aanzienlijk eenvoudiger te maken. Persoonlijk heb ik ontzettend veel geleerd van mijn collega's – van projectmanagement en juridische kwesties tot inspecties en data-analyses. Een waardevolle ervaring die bijdraagt aan mijn ontwikkeling als professional."

Unieke opgave onder tijdsdruk toch succesvol

"De IME was een unieke opgave die vraagstukken rond complexe wetgeving, digitale transformatie en stakeholdermanagement combineerde. De NEa toonde aan dat een kleine, kennisrijke organisatie met een lerende cultuur en sterke IT-ondersteuning ook onder tijdsdruk effectief kan opereren. Zonder het vertrouwen van de doelgroep te schaden. De lessen uit dit traject zijn waardevol voor toekomstige, vergelijkbare regelingen."

Dimitri Lindijer,
Projectleider IME

NEa in het nieuws

In 2025 heeft de NEa veel persberichten de deur uit gedaan. De NEa is dan ook veelvuldig in de pers verschenen. Hieronder enkele belangrijke berichten die in het nieuws zijn verschenen.

Persberichten NEa

De NEa publiceert regelmatig persberichten met cijfers over onze regelingen. Hieronder vindt u de belangrijkste berichten over 2025.

- [NEa publiceert individuele bedrijfsresultaten hernieuwbare energie over 2024 | Nederlandse Emissieautoriteit](#)
- [Nederlandse industrie produceert iets groener, maar trendbreuk blijft uit. | Nederlandse Emissieautoriteit](#)
- [Eerste jaar EU ETS Zeevaart: Nederland en Europa boeken sterk resultaat | Nederlandse Emissieautoriteit](#)
- [Publicatie emissiecijfers 2024 EU ETS-2 | Nederlandse Emissieautoriteit](#)
- [Rapportage 2024: Meer hernieuwbare energie naar vervoer | Nederlandse Emissieautoriteit](#)
- [NEa wijst 32,9 miljoen gratis emissierechten toe aan Nederlandse industrie en luchtvaart | Nederlandse Emissieautoriteit](#)
- [CO2-daling van ETS-bedrijven zet niet door | Nederlandse Emissieautoriteit](#)
- [NEa verwacht nog geen opbrengsten CO2-heffing industrie over 2024 | Nederlandse Emissieautoriteit](#)
- [Scheepvaartmaatschappijen betalen voor het eerst voor hun CO2-uitstoot | Nederlandse Emissieautoriteit](#)
- [Spectaculaire stijging aandeel hernieuwbare energie in vervoersector in 2024 | Nederlandse Emissieautoriteit](#)

In de media

Op basis van onze EU ETS Jaarafsluiting 2025 (waar de cijfers over 2024 gepresenteerd worden) en ons persbericht hierover: [CO2-daling van ETS-bedrijven zet niet door | Nederlandse Emissieautoriteit](#), kwamen onder andere de volgende berichten in de media:

- RTL Nieuws, 7 april 2025: [Hoe vliegtuigstrepen de aarde extra opwarmen: 'verdubbeling van opwarmend effect'](#)
- Nu.nl, 7 april 2025: [Uitstoot door Nederlandse luchtvaart bereikt record | Klimaat | NU.nl](#)
- Trouw, 7 april 2025: [Voor het eerst in jaren stijgt de uitstoot van bedrijven: luchtvaart bereikt hoogste niveau ooit | Trouw](#)
- NOS 7 april 2025: [Geen afname CO2-uitstoot bij grote bedrijven in Nederland, wel in EU als geheel](#)
- De Volkskrant, 8 april 2025: [Uitstoot broeikasgassen door Nederlandse luchtvaart op recordhoogte: 'We zijn meer gaan vliegen' | de Volkskrant](#)
- L1 Nieuws: 29 april 2025: [Fors meer broeikas-uitstoot Chemelot: alleen Tata Steel stoot meer CO2 uit - L1 Nieuws](#)

Ook ons werk als toezichthouder kwam in het nieuws:

- De Volkskrant, 27 juni 2025: [Toezichthouder neemt 'foute' biomassa RWE onder de loep | de Volkskrant](#)
- De Telegraaf, 28 juni 2025: [Onderzoek naar certificaten Maleisische houtpellets voor energiecentrale RWE na klacht milieclubs | De Telegraaf](#)

Het onderzoek met de conclusie naar de Houtpellets in Maleisie vindt u hier: [Onderzoeksrapport duurzaamheid houtpellets Maleisië NEa | Nederlandse Emissieautoriteit](#)

3 Over hernieuwbare energie / biobrandstoffen was het volgende te vinden:

- NOS / Nieuwsuur, 11 juli 2025: Hoe duurzaam is biobrandstof écht? Door fraude hebben we geen idee
- In het AD en Energiea werden de volgende berichten geplaatst: AVR kiest voor CO₂-opslag, glastuinders betalen het gelag. | Energiea

Belangrijk hierbij is het antwoord van de NEa: NEa: “Beeld van strenge interpretatie regels bioswap is onjuist” | Nederlandse Emissieautoriteit

Op basis van ons perbericht over de CO2 efficientie cijfers: Nederlandse industrie produceert iets groener, maar trendbreuk blijft uit. | Nederlandse Emissieautoriteit, kwamen het volgende nieuwsbericht in de pers:

- ANP / Accountant.nl, 3 december 2025: Industrie produceert iets groener, maar geen verbetering voor lange termijn

Financiële jaarverantwoording

Balans 2025

Balans per 31 december 2025 (x €1.000)	Balans 2025	Balans 2024
Activa		
Vaste activa	5.185	5.111
Vlottende activa	17.500	10.383
Totaal activa	22.685	15.494
Passiva		
Eigen vermogen	783	1.790
Langlopende schulden	1.730	3.078
Kortlopende schulden	20.172	10.626
Totaal passiva	22.685	15.494

Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten over 2025 (x €1.000)	Realisatie 2025	Realisatie 2024
Baten		
Omzet	27.323	20.970
Rentebaten	331	301
Bijzondere baten	267	71
Totaal baten	27.921	21.342
Lasten		
Personele kosten	17.483	14.471
Materiële kosten	6.373	3.749
Kosten uitbesteed werk	2.692	740
Rentelasten	80	65
Afschrijvingskosten	1.266	1.093
Overige lasten	27	62
Totaal lasten	27.921	20.180
Saldo van baten en lasten na resultaatbestemming	0	1.162

— Nederlandse Emissieautoriteit
— Dutch Emissions Authority

Dit is een uitgave van de
Nederlandse Emissieautoriteit (NEa)

Koningskade 4 | 2596 AA Den Haag
Postbus 91503 | 2509 EC Den Haag
www.emissieautoriteit.nl

Mei 2026